

Farmassistente

DAGELIJKSE BEGELEIDING IN DE APOTHEEKPRAKTIJK
NR 168 - DECEMBER 2022 / JANUARI 2023

► **Blijven leren**
ALLERGISCH
CONTACT-
ECZEEM

DOSSIER
Spijsver-
tering

Gezondheid
HIV WORDT
NIET ALTIJD
GEDIAGNOSTICEERD

Gezondheid
CHRONISCHE
PANCREATITIS IN 10
KERNANTWOORDEN

Beroep
DE BELGEN
EN HUN
APOTHEKER

Terugblik
2022,
EEN DRUK EN
BOEIEND JAAR

BLAASONTSTEKING?

SNEL, FEMANNOSE[®] N!

Op te lossen →

Behandelt blaasontsteking en urineweginfecties.

MET
D-mannose

ZONDER
risico op
resistentie*

ZONDER
voorschrift

- ✔ Vanaf 14 jaar
- ✔ Geschikt voor zwangere en borstvoeding gevende vrouwen**
- ✔ Geschikt voor diabetici
- ✔ Fruitsmaak

* In Europa worden jaarlijks 33.000 sterfgevallen in verband gebracht met antibioticaresistentie. Bron: WGO, Report 2019.
**Aan vrouwen die zwanger zijn of borstvoeding geven wordt geadviseerd om het product pas te gebruiken na overleg met de arts.
Vrij te verkrijgen in de apotheek per 14 of 30 zakjes. Medisch hulpmiddel van klasse IIa

Breek met uw routine(s) en beleef het jaar... anders!

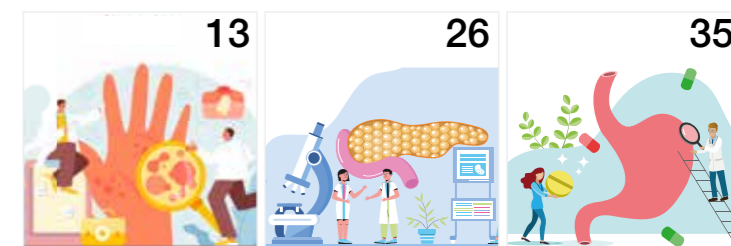
Stress, angst, schrik, droevigheid, zich slecht voelen... Kerstmis en Nieuwjaar zijn voor sommige mensen een echt geluismoment maar voor anderen is het precies het tegenovergestelde. Dit wordt natalofobie genoemd, wat staat voor de irrationele angst om om te gaan met de feestdagen. De overgangperiode naar het nieuwe jaar is een gelegenheid om het einde van een periode en de komst van een andere te vieren, noodzakelijkerwijs vol hoop en goede voornemens. Waarom zou het nu niet het perfecte moment zijn om de tijd te nemen om naar uzelf te luisteren? Want is het niet het belangrijkste om ons zo dicht mogelijk bij onze zintuigen, onze verlangens en onze gevoelens te houden?

Zelfs wanneer u de afgelopen maanden leefde in een angstwekkende omgeving, het voor sommigen een hele prestatie was om de ene voet voor de andere te zetten, dan mag u dit soort dingen niet zomaar laten gebeuren, maar moet u handelen naar wat u echt wil. Doorbreek deze schadelijke routine(s), leer nee zeggen en luister vooral naar uzelf! Volgens een studie van Phillippa Lally, een onderzoeker aan University College London, duurt het gemiddeld 66 dagen om een gewoonte te veranderen. Dus wees geduldig en verdraagzaam met uzelf, verander zonder enige druk uw dagelijkse leven. Ontwikkel stap voor stap een nieuw proces op basis van uw verlangen en niet omdat het moet, want verandering gebeurt ook door te leren en fouten te maken. U zult zien, het vertrouwen dat in u leeft, zal zijn plaats weer innemen en u helpen een veel aangenamer en bevredigender leven te leiden.

Prettige feestdagen allemaal... En dat de pretoogjes die we ook als grote kinderen nog hebben, mogen blinken!

De redactie

Actualiteit Algemeen nieuws	04-05
Beroep De helft van de Belgen verwacht advies van de apotheker	06
Terugblik 2022	07-11
Blijven leren Het probleem van allergisch contacteczeem	13-19
Gezondheid 1 op 8 Europeanen leeft met hiv waar weet het niet Chronische pancreatitis in 10 kernantwoorden Recente aanbevelingen over aambeien	21-23 26-28 31-32
Dossier spijsvertering Concrete antwoorden op vaak voorkomende vragen	35-42
In de kijker Betaïne-citraat, advies bij een moeilijke spijsvertering	43
Fytotherapie Saffraan in de bres bij depressies	45
Het cijfer 8 op de 10 Belgen hebben een vitamine D-tekort	47
Vragen van patiënten	49-50
Wedstrijden	52
Nieuws	53-54

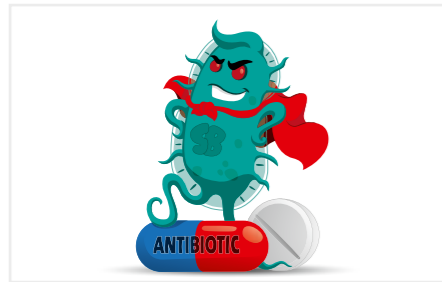
MAANDBLAD (11 NRS/JAAR) NR 168 - DECEMBER 2022 / JANUARI 2023 - TARIEF 1,50€

Verantwoordelijke uitgever: Farmapress bvba/sprl. - Leuvensesteenweg 431 D - 1380 Lasne • **Directeur van de publicatie:** Valérie Decallonne 0475/23 53 98 - vdc@editionventures.be • **Marketing Directeur:** Nathalie Fisse - 0495/90 60 15 - nfi@editionventures.be • **Redactie:** Nathalie Evrard, apotheker - Virginie Villers, apotheker - Isabelle Janssens, apotheker - Céline Quitelier, apotheker - Michèle Koerperich, apotheker - Ann Daelemans, apotheker - Charline Rousseau, apotheker • **Lay-out:** Fabrice Liben / 19Agency - fabriceliben@19agency.be
Vertaling: Mark De Geest / Twogether • **Drukkerij:** Dereume Printing nv/sa Golden Hopestraat 1, 1620 Drogenbos

Abonnementen en adreswijziging: info@pharmateam.be

Actualiteit: wat voor nieuws in de apotheek?

Uw advies is uw sterkste argument voor de patiënten die langskomen in uw apotheek. Daarom ook dit overzicht van de medische actualiteit waarmee u uw patiënten nog beter kunt informeren!

Antibiotica en acute luchtweginfecties

Het herfstseizoen is de uitgelezen periode om stil te staan bij het belang van het rationeel en goed gebruik van antibiotica bij acute luchtweginfecties.

In 2019 waren wereldwijd 1,3 miljoen sterfgevallen rechtstreeks toe te schrijven aan antibioticaresistentie. De belangrijkste ziekten waren infecties van de onderste luchtwegen, bloedvergiftiging en intra-abdominale infecties.

De 6 antibioticaresistente bacteriën die de meeste sterfgevallen veroorzaakten, waren E.Coli, Staphylococcus aureus, Klebsiella pneumoniae, Streptococcus pneumoniae, Acinetobacter baumannii en pseudomonas aeruginosa.

Dit moet u weten

Acute otitis media is een aandoening die in de meeste gevallen spontaan verdwijnt. Bij kinderen en volwassenen wordt dan ook een afwachterende houding en symptomatische behandeling aangeraden. Antibiotica hebben maar zeer zelden nut.

Ook bij acute keelpijn zijn antibiotica zelden aangewezen. Hetzelfde geldt voor acute bronchitis bij een voorheen gezond kind. Bij aanwezigheid van risicofactoren en waarschuwingssignalen (bijv. kinderen met onderliggende luchtweg- of hartaan-

doeningen, immuungecompromiteerd of met een laag geboortegewicht) moet het voorschrijven van een antibioticum echter niet te snel worden uitgesloten.

Bron: bcfi 11/22

Vereenvoudigde pneumokokkenvaccinatie

De voorkeursregeling voor basisvaccinatie is sterk vereenvoudigd.

In alle doelgroepen wordt nu een enkele dosis PCV20 (Apexnar® polysaccharideconjugaatvaccin) aanbevolen voor de primovaccinatie.

Een alternatief schema is mogelijk: 1 dosis PCV15 (Vaxneuvance®) gevolgd door 1 dosis PPV23 (ongeconjugerd polysaccharidevaccin Pneumovax®) na minstens 8 weken in geval van een verhoogd risico/comorbiditeit of minstens 1 jaar bij gezonde mensen van 65 tot 85 jaar). PCV13 (Prevenar®) wordt niet langer aanbevolen.

Over het algemeen raadt men een hervaccinatie om de 5 jaar aan met 1 dosis PPV 23.

Dit moet u weten

PCV15, PCV20 en PPV23 dekken een (aanzienlijk) deel van de stammen die in ons land verantwoordelijk zijn voor invasieve pneumokokkeninfecties bij volwassenen ouder dan 50 jaar (cijfers van 2021).

Uw advies

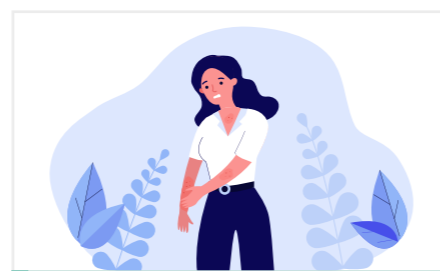
Voor de primovaccinatie van gezonde volwassenen (65 tot 85 jaar) kan om financiële redenen een tweede keus schema op basis van een dosis PPV23 worden voorgesteld.

Bron: bcfi 11/22 en HGR 9674

Eczeem of psoriasis?

Deze twee, uiteindelijk zeer verschillende, ziekten kunnen op elkaar lijken met, in specifieke gevallen, enige twijfel bij de diagnose, vooral wanneer het gaat om vormen die niet erg typisch zijn voor psoriasis (enkel de plooiën, handen of voeten... voor zover de twee problemen ook met elkaar in verband kunnen worden gebracht). De diagnose mag dan in typische gevallen eenvoudig zijn, toch kan een biopsie ze in moeilijke gevallen wellicht onderscheiden.

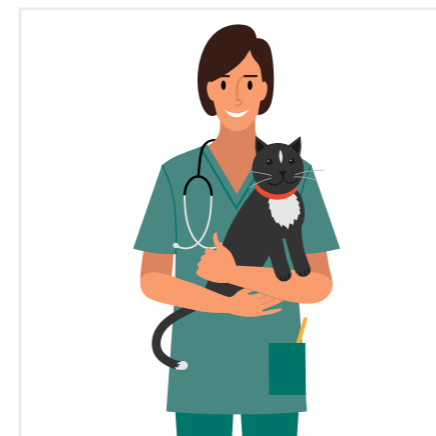
Waarom het onderscheid maken? Eerst de oorzaken en preventiemiddelen aanpakken en vervolgens kiezen voor een specifieke behandeling.

Dit moet u weten

Het komt zelden voor (maar het kan wel) dat een effectieve behandeling van psoriasis een bijwerking heeft voor eczeem en vice versa.

Bron: psoriasiscontact

Katten houden niet van lelies

Alle delen van lelies zijn giftig voor katten, ook het stuifmeel. Een kat die een stukje heeft gegeten of tegen de plant is gebotst of het stuifmeel van zijn vacht heeft gelikt, kan vergiftigd raken en acuut nierfalen krijgen. Misselijkheid, braken, verlies van eetlust en depressie kunnen worden waargenomen. De kat zal eerst heel veel plassen, maar nadien kan het zijn dat hij of zij helemaal geen urine meer produceert. Als dit niet wordt behandeld, kan het dier sterven.

Bron: Antigifcentrum

Allergieën, voedselintoleranties, diagnose en adequate testen

Bij voedselallergieën en -intoleranties zijn verschillende biologische mechanismen betrokken. Afhankelijk van het voedsel en de persoon kunnen de symptomen vergelijkbaar zijn, maar de mogelijke gevolgen zijn dat alvast niet. Allergieën kunnen zeer ernstige reacties veroorzaken, en kunnen soms zelfs fataal zijn.

De tests die worden gebruikt voor de diagnose en hun interpretatie zijn niet altijd adequaat. Dit leidt maar al te vaak tot foutieve behandelingen, waaronder met name te strikte eliminatiediëten, die dan

weer voedingstekorten kunnen veroorzaken en negatieve gevolgen hebben voor de gezondheid, vooral bij opgroeiende kinderen.

Uw advies

De selectie, analyse en interpretatie van de tests moet worden toevertrouwd aan gespecialiseerde artsen met een diepgaande theoretische en klinische expertise op het vlak van de allergologie.

De bevolking en de medische gemeenschap moeten meer bewust worden gemaakt van de onzin en gevaren van misleidende laboratoriumtests (online en offline) voor vermoedelijke voedselallergieën.

Bron: HGR

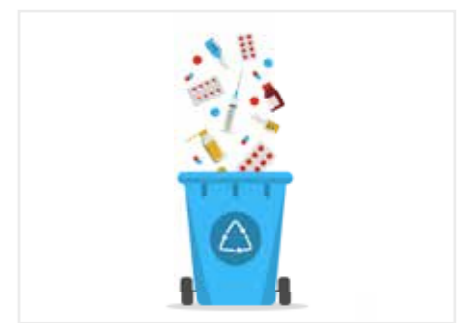

Diabetes

De Wereld Diabetes Dag 2022 benadrukte de noodzaak van een betere toegang tot kwalitatief hoogstaande diabetesvorming, zowel voor de professionals in de gezondheidszorg die moeten weten hoe ze de ziekte in een vroeg stadium kunnen opsporen en diagnosticeren, als voor het bieden van de best mogelijke zorg aan hun patiënten. Meer dan 90% van de diabeteszorg gebeurt door de patiënt. Weten hoe men voor zichzelf moet zorgen om diabetesgerelateerde complicaties te voorkomen, is daarom essentieel.

Dit moet u weten

Bijna de helft van de mensen met diabetes weet niet dat ze de ziekte heeft.

Week van de sensibilisering voor verstandig gebruik van antibiotica

- ➔ Het weggooien van ongebruikte medicijnen via het toilet, de vuilnismand of het stort draagt bij tot een verdere vererging van de antimicrobiële resistentie.
- ➔ Dieren in goede gezondheid hebben maar een beperkte nood aan antimicrobiële behandelingen.
- ➔ Bij de bereiding van voedsel kunnen de hygiënevoorschriften voor het wassen van de handen voor het koken en het schoonhouden van voedselbereidingsoppervlakken de verspreiding van resistente microben helpen te voorkomen.
- ➔ De verontreiniging van menselijke oorsprong verergert de resistentie tegen antibiotica.

Bron: WHO

Kortom

- ➔ Sommige cosmetische ingrepen en schoonheidsbehandelingen kunnen bijwerkingen hebben wanneer ze onzorgvuldig worden toegepast. Behandelingen zoals de injectie van botox of fillers en het gebruik van bepaalde lasertechnieken mogen alleen worden uitgevoerd door erkende artsen of verpleegkundigen.
- ➔ Het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA) kondigt de terugtrekking van de markt aan van geneesmiddelen die folcodine bevatten en bedoeld zijn om een droge hoest bij volwassenen en kinderen te behandelen. Ze vormen immers een risico op anafylactische shock als ze worden ingenomen in de 12 maanden voorafgaand aan een algemene anesthesie. Een patiënt die anesthesie nodig heeft en binnen de 12 maanden folcodine heeft ingenomen, moet de arts hiervan zeker op de hoogte brengen.

Michèle Koerperich

De helft van de Belgen gaat voor gezondheidsadvies naar de apotheek

In oktober werd een onderzoek¹ uitgevoerd naar de concrete verwachtingen van de Belgische patiënten over hun apotheker. Uit de resultaten van deze eerste studie blijkt dat Belgen veel belang hechten aan persoonlijk en gespecialiseerd advies. In een tijd waarin diverse technologieën een steeds groter belang opeisen in ons leven in het algemeen maar ook in de particuliere gezondheidszorg, is de menselijke en relationele dimensie van het beroep meer dan ooit essentieel.

De apotheker, een gezondheidsadviseur

Advies (97%), competent personeel (94%) en persoonlijk contact (85%): dat zijn de prioriteiten van de Belgen wat hun apothekers betreft. Deze factoren scoren hoger dan een ruim assortiment producten (79%), snelle service (79%) en de prijs (77%), die dus slechts op de zesde plaats prijkt op de lijst met prioriteiten. 85% van onze landgenoten heeft een reguliere apotheek, 82% vindt het belangrijk om vragen te kunnen stellen aan de apotheker over bepaalde persoonlijke gezondheidsproblemen, en 52% vindt dat het advies van de apotheker vaak een doorslaggevende rol speelt bij een uiteindelijke aankoop.

Want hoewel de huisarts de eerste referentie blijft voor gezondheidsinformatie, gaat 51% van de respondenten ook naar de apotheek voor advies bij een (klein) gezondheidsprobleem. In Wallonië en Brussel ligt dit cijfer nog hoger: respectievelijk 56% en 61%. Toch geeft 26% van de Belgen aan soms het gevoel te hebben dat de apotheker weinig tijd heeft voor persoonlijke vragen of advies.

De resultaten tonen duidelijk aan dat ook in dit digitale tijdperk voor de meeste patiënten professioneel advies en persoonlijk contact voorop staat.

Creëer privéruimten

Opvallend: ondanks deze nood aan persoonlijk advies blijken Belgen vaak eerder terughoudend om bepaalde dingen in apotheken te bespreken. Bijna de helft (48%) van de respondenten aarzelt om sommige onderwerpen aan te snijden in het bijzijn van andere patiënten.

Ruim een kwart (26%) geeft aan bepaalde onderwerpen simpelweg niet te kunnen bespreken met de apotheker, of er nu andere klanten aanwezig zijn of niet.

25% kocht zelfs gezondheidsproducten online omdat ze zich ongemakkelijk of gênant voelden om ernaar te vragen in een apotheek. Om hieraan te verhelpen lijkt de inrichting van privéruimten de oplossing.

Steeds meer nieuwe diensten...

In de Belgische apotheken zijn specifieke diensten beschikbaar die niets te maken hebben met de verstrekking van geneesmiddelen en deze trend zal zich nog verder doorzetten. Enkele voorbeelden hiervan zijn screeningstests, vaccinaties, gesprekken over het juiste gebruik van medicijnen bij astma en voorzorgtrajecten bij diabetes.

De belangrijkste van deze nieuwe diensten is ongetwijfeld de rol van vrij gekozen referentieapotheker van een chronische patiënt. Deze functie, gelanceerd in oktober 2017, kreeg intussen de steun van meer dan een miljoen, vooral gepolymediceerde patiënten.

1. Onlinestudie uitgevoerd tussen 3 en 11 oktober 2022 door het marktonderzoeksbureau iVOX op vraag van Multipharma, met een vertegenwoordiging van 2.000 Belgen qua leeftijd, geslacht, diploma en provincie.

Zelfbedieningsautomaten? Niet voor geneesmiddelen!

Het FAGG meldt dat ze vaststelde dat deze machines soms (homeopathische) medicijnen bevatten, wat ten strengste verboden is. Geen enkel geneesmiddel (ook niet voorschrijfvrij) kan worden afgeleverd zonder contact met de apotheker. Zelfbediening is wel toegestaan voor parafarmacieproducten zoals medische hulpmiddelen, voedingssupplementen, cosmetica, enz. Ter herinnering: het Grondwettelijk Hof bevestigde onlangs dat de apotheker ook bij de uitgifte van deze producten een beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg blijft. Ook voor deze producten verdient face-to-face contact de voorkeur.

N. EVRARD IN SAMENWERKING MET **BACHI**, DE BELGISCHE BEROEPSVERENIGING VAN DE INDUSTRIE VAN VOORSCHRIFTVRIJE GENEESMIDDELEN EN GEZONDHEIDSPRODUCTEN VERKOCHT IN DE APOTHEEK

TERUGBLIK ← 2022

EEN JAAR MET EEN VLIEGENDE START

DE VACCINATIE TEGEN COVID-19, DE SCREENINGSTESTS, DE GGG-GESPREKKEN, EEN NIEUWE VAKVERENIGING VAN ASSISTENTEN, PROEFPROJECTEN... HET JAAR 2022 WAS OP HET VLAK VAN PROFESSIONELE ONTWIKKELING EEN INTENS EN BOEIEND JAAR.

KWALITEITS- WET OP KOMST

Na de publicatie in het Belgisch Staatsblad half december traden de meeste bepalingen van de wet van 22 april 2019 over de kwaliteit van de gezondheidszorgpraktijken, of 'kwaliteitswet', op 1 januari in werking. Ter herinnering: deze wet zorgt voor een 'coherent' wettelijk kader van kwaliteitseisen dat alle beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg - inclusief apothekers en technisch-farmaceutische assistenten - moeten respecteren bij de verlening van patiëntenzorg. Algemeen beschouwd zijn deze vereisten niet nieuw voor onze sector, maar de wet heeft ze verbeterd of verfijnd. We bekijken twee belangrijke punten concreet, en lezen daarover ...

- Sinds 1 januari 2022 moet elke apotheker en farmaceutisch technisch assistent een individuele portfolio - op papier of digitaal - bijhouden met de documenten die hun bekwaamheid aantonen (basisdiploma, aanvullende attesten, attest van permanente vorming, enz.).

Dit moet u weten

Opgelet, de verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij elke persoon. Het is dus geen verplichting van de apotheker-titularis.

- Het patiëntendossier. De kwaliteitswet voorziet ook dat men naast de voorgeschreven geneesmiddelen de vrij verkrijgbare geneesmiddelen en de gezondheidsproducten verplicht in het patiëntendossier moet registreren. Dat dossier moet naast de gebruikelijke gegevens ook de verwijzing naar een andere zorgverlener en de relevante gezondheidsgegevens bevatten.

Wist u dit?

Het dossier moet minimaal 30 jaar en maximaal 50 jaar worden bewaard vanaf het laatste contact met de patiënt.

STEEDS MEER TESTEN IN APOTHEKEN

Wat de zelftesten betreft, versnelde de uitvoering en de verkoop in een ongeziene mate. De apotheketeams namen de voorbije twee maanden meer dan twee keer zoveel zelftests af als de afgelopen 7 maanden. Net als het aantal afgegeven zelftesten nam ook het aantal snelle antigeentesten in apotheken sterk toe. De toelating om sneltesten uit te voeren bij mensen met symptomen had uiteraard ook een impact op het aantal uitgevoerde testen. Vergeet echter ook niet dat de meest voorkomende reden om getest te worden, ging om te kunnen reizen, deel te nemen aan een evenement of een geldig CST te bekomen.

GROEN LICHT VOOR VACCINATIE IN DE APOTHEEK

De Commissie Gezondheidszorg in de Kamer gaf groen licht voor het wetsvoorstel om apothekers in apotheken toe te laten te vaccineren tegen COVID-19. Het goede nieuws viel op 15 februari.

BENT U KLAAR VOOR EEN NIEUWE DIENST?

Het RIZIV kondigt aan dat het een specifiek budget zal vrijmaken voor een geleidelijke afbouw van slaappillen via magistrale bereidingen. Verder is in de Kamer een wetsvoorstel ingediend om de overconsumptie van benzodiazepinen, opioïden en antibiotica te beperken door het voorschrijven ervan in eenheden mogelijk te maken.

EEN STUDIE BEVESTIGT DE EF- FECTIVITEIT VAN GGG ASTMA

Een team onder leiding van prof. Lies Lahousse van de Farmaceutische Wetenschappen, UGent, beoordeelde de real-life impact van een Astma ondersteuningsgesprek (GGG). De resultaten geven aan dat een GGG Astma in de praktijk echt wel effectief is in de verbetering van de therapietrouw en de astmacontrole.

Meer informatie over de UGent-studie, vindt u op de website van BMC Health Services: <https://bit.ly/3HBkkR0>.

WAT U MOET WETEN OVER JODIUM- TABLETTEN...

De vraag naar jodiumtabletten steeg enorm door het conflict in Oekraïne. Patiënten kunnen deze pillen gratis ophalen, maar elke afgeleverde verpakking moet in het digitale dossier worden geregistreerd met de naam en het INSZ-nummer van de persoon die de pillen ophaalt (CNK 2.733.772 in een nucleaire gevarezone; 3.641.222 buiten deze gebieden). De tabletten die vandaag in omloop zijn, zijn getest en goed bevonden. Dit geldt ook voor tabletten die ouder zijn dan 10 jaar.

RODE RIJSTGIST

Een Europees besluit verbiedt alle voedingssupplementen op basis van rode rijstgist die 3 mg of meer monacoline per tablet/capsule bevatten binnen de Europese Unie.

EEN APP WAARMEE DE PATIËNTEN HUN VOORSCHRIFTEN KUNNEN BEHEREN

Het RIZIV lanceert de app 'Mijn Geneesmiddelen', waarmee patiënten al hun geneesmiddelvoorschriften gemakkelijk kunnen raadplegen of in hun apotheek reserveren.

Hij vindt er ook de instructies voor het gebruik van elk medicijn. Het is uiteraard nog steeds mogelijk om een ge-

neesmiddel in de apotheek af te halen op vertoon van de elektronische identiteitskaart. En als de persoon liever een papieren bewijs van zijn recept heeft, kan hij zijn arts of andere voorschrijver ernaar vragen.

De app zorgt er onder meer voor dat men het papieren bewijs van een elektronisch voorschrift niet meer moet

voorleggen om een geneesmiddel in een apotheek af te halen, samen met nog vele andere mogelijkheden voor het beheer van de voorschriften en het bekomen van medicijnen.

De gebruiker kan bv. concreet de voorschriften raadplegen in de app dankzij de beveiligde toegang via itsme®.

Via 'Mijn Geneesmiddelen' kan men ook een geneesmiddel reserveren bij een apotheker naar keuze. Deze app wil alle patiënten de mogelijkheid bieden om hun recepten papierloos rechtstreeks op hun smartphone te beheeren. Beschikbaar op Google Play en in de App Store.

"In de apotheek hoeft je alleen maar het recept te laten zien op het scherm van je smartphone, in de app. De apotheker scant gewoon de barcode en verstrekt het product gemakkelijk en snel", aldus het RIZIV.

ANTICONCEPTIE VERGOED, ONGEACHT HET GESLACHT

Sinds 25 april is het geslacht geen belemmering meer voor een bijkomende vergoeding - die wordt toegevoegd aan de klassieke tussenkomst van de zorgverzekering - in de prijs van anticonceptiva. "Zo zorgen we ervoor dat een vrouw, maar ook een andere persoon, ongeacht het geslacht, van deze vergoeding kan genieten indien ze die nodig hebben", verduidelijkt het RIZIV. Door elke verwijzing naar het geslacht te verwijderen, verzekert het RIZIV "een gelijke toegang tot anticonceptie voor alle jongeren onder de 25 jaar, voor alle begunstigden van de verhoogde tussenkomst en voor alle bewoners van bepaalde instellingen."

ONBESCHIKBAARHEID: VERVANGING ZONDER VOORAFGAAND AKKOORD

Een koninklijk besluit dat deze zomer in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd, voorziet in een nieuw wettelijk kader voor een gangbare praktijk in apotheken: de vervanging zonder voorafgaand akkoord van de voorschrijver – om de continuïteit van de zorg te garanderen wanneer een geneesmiddel niet beschikbaar is. Het besluit wijst er vanaf het begin op dat deze vervanging zonder voorafgaand akkoord wel degelijk verboden is voor een aantal geneesmiddelen (namelijk geneesmiddelen die vallen onder de categorieën NON DCI en NON SWITCH), en vat vervolgens de na te leven basisvoorwaarden samen, namelijk rekening houden met de voorgeschreven toedieningsvorm (en een allergie voor een hulpstof met een bekende werking die op het recept mag worden vermeld), de voorgeschreven dosis en de grootte van de verpakking (die de grootte van de verpakking van het voorgeschreven medicijn het dichtst moet benaderen, rekening houdend met de behoeften van de patiënt). Indien er verschillende mogelijkheden van vervanging zijn, moet u het goedkoopste geneesmiddel afleveren... of een ander middel waarvan de verkoopprijs (per eenheid inname) niet hoger is dan 5% van het goedkoopste medicijn. Vergeet ook niet dat u bij de vervanging van een niet-beschikbaar geneesmiddel, de patiënt de redenen voor de vervanging moet uitleggen (onbeschikbaarheid van het voorgeschreven geneesmiddel en noodzaak van continuïteit van de behandeling) en ook de voorschrijver op de hoogte brengt.

DE EERSTE BEROEPSVERENIGING VOOR ASSISTENTEN

De UFAPT is de 1e Franstalige beroepsvereniging voor Farmaceutisch-Technische Assistenten. Het hoofddoel van de organisatie is het herwaarderen en verdedigen van het beroep van assistent (apothekers en ziekenhuis).
Meer info: www.ufapt.be

APENPOKKEN: EEN WERELDWIJDE NOODSITUATIE OP GEZONDHEIDSVLAK

De baas van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) besloot het hoogste alarmniveau in werking te stellen om te proberen de uitbraak van apenpokken te stoppen, die als eerste mannen treft die seks hebben met mannen. De meest voorkomende symptomen die bij de uitbraak van 2022 werden vastgesteld, zijn koorts, hoofdpijn, spierpijn, rugpijn, gebrek aan energie en gezwollen lymfeklieren (adenopathie). Ze worden gevolgd of vergezeld van uitslag die twee tot drie weken kan aanhouden. Vaccinatie is mogelijk.

In België vaccineren intussen meer dan 700 apotheken tegen COVID-19.

HUISAPOTHEKER: MEER DAN 1,2 MILJOEN PATIËNTEN IN 5 JAAR TIJD!

In principe kan elke patiënt een huis- of referentieapotheker kiezen, maar het RIZIV vergoedt deze dienst enkel voor een specifieke doelgroep, namelijk: elke poliklinische patiënt aan wie de laatste 12 maanden minstens 5 verschillende terugbetaalde geneesmiddelen werden afgeleverd in dezelfde apotheek, ook bij ten minste één chronisch geneesmiddel (d.w.z. ten minste 160 DDD's verstrekt in de jongste 12 maanden).

HET FAGG WAARSCHUWT VOOR GENEESMIDDELENMISBRUIK

Het FAGG herinnert u graag aan de rode vlaggen bij de uitgifte van producten zoals flunitrazepam, een van de meest gebruikte verkrachtingsdrugs. Het FAGG wijst erop dat de apotheek verantwoordelijk is voor de verstrekking en dat zij, in geval van buitensporige of onrechtmatige verstrekking, kan worden vervolgd (zware straffen die kunnen leiden tot gevangenisstraf). De apotheker is het laatste stap na de dokter. Deze laatste is zich er echter niet altijd van bewust dat de patiënt aan medische shopping doet. Daarom moet de apotheker bij een vermoeden van misbruik contact opnemen met de voorschrijvende arts om dit te melden. Indien u, ondanks voorafgaand contact met de arts, van mening bent dat de aflevering niet verantwoord is, is het aan u om ze te weigeren.

Het FAGG dringt erop aan dat apothekers deze informatie melden aan zijn dienst Geneesmiddelenbewaking, zodat het agentschap kan optreden.

DEELNAME AAN #MEDSAFETYWEEK

Volgens de wetenschappelijke literatuur wordt slechts 5% van de bijwerkingen gemeld. Toch telt elke melding, omdat deze bijdraagt aan een algemeen bewakingssysteem en levens kan redden. De campagne #Med-SafetyWeek heeft tot doel ons daaraan te herinneren en zo de veiligheid van medicijnen te verbeteren. Dit jaar wordt de bijdrage van patiënten en professionals in de gezondheidszorg aan de veiligheid van geneesmiddelen en het melden van bijwerkingen in de spots gezet.

Dit moet u weten

Zorgverleners en patiënten kunnen elke vermoedelijke bijwerking melden aan het FAGG via een online formulier of – bij onbeschikbaarheid van de app bijvoorbeeld – via een meldingsformulier in papieren versie.

COVID-VACCINATIE IN APOTHEKEN IN HET HELE LAND

Geleidelijk aan sluiten de vaccinatiecentra of verminderen ze hun werking. Gezien het verschijnen van nieuwe varianten wordt de vaccinatie toch actief verdergezet en kunnen patiënten rekenen op het apothekennetwerk in Wallonië en Brussel, maar sinds 1 november ook in Vlaanderen om zich te laten vaccineren.

KONINKLIJKE ANTI-AGING VOOR EEN ZICHTBARE TRANSFORMATIE VAN DE HUID

QUEEN BEE

Om een BIJ tot KONINGIN te laten uitgroeien, moet ze gedurende 8 dagen een ABSOLUTE TRANSFORMATIE ondergaan, waarbij ze uitsluitend gevoed wordt met KONINGINNENGELEI tot ze er volledig van doordrenkt is! Gun jouw huid net als de BIJENKONINGIN een ABSOLUTE TRANSFORMATIE.

APIVITA

APIVITA pakt nu uit met het summum in anti-aging dankzij een gepatenteerde technologie voor gecontroleerde afgifte. Deze technologie zorgt voor een continue en langdurige diffusie van de sterk geconcentreerde Koninginnengelei, waardoor tekens van huidveroudering nog doeltreffender kunnen worden aangepakt.

VAN PRODUCTEN UIT DE BIJENKORF TOT SUPERACTIEVE INGREDIËNTEN DANKZIJ REVOLUTIONAIRE PATENTEN

Deze absolute anti-aginglijn dankt haar onmiskenbare doeltreffendheid aan de revitaliserende kwintessens uit de bijenkorf: een mix van de verjongende eigenschappen van Koninginnengelei met de beschermende en regenererende werking van Propolis en honing.

VERSE KONINGINNENGELEI - EEN NIEUWE GEPATENTEERDE TECHNOLOGIE VOOR GECONTROLEERDE AFGIFTE

De Koninginnengelei werd in een dubbel transportsysteem ingekapseld, zodat ze op een **trage, gecontroleerde manier** wordt vrijgemaakt. De resultaten liegen er niet om: 4X MEER¹ KONINGINNENGELEI
BETERE BEWARING VAN DE KONINGINNENGELEI
OPTIMALE OPNAME DOOR DE HUID
TREKT DIEPER IN
LANGDURIG EFFECT

www.apivita.com

GUN OOK JOUW HUID EEN ABSOLUTE TRANSFORMATIE

Met de absolute anti-aginglijn die je huid zichtbaar transformeert: rimpels worden uitgevlakt, de huid wordt gehydrateerd en gevoed, ze is steviger en compacter en de gezichtscontouren zien er strakker uit. Het gezicht krijgt weer die frisse, heldere, gerevitaliseerde look die een jeugdige vitaliteit uitstraalt. Ook de zintuigen blijven niet onberoerd door de heerlijke en subtiel geparfumeerde luxe texturen.

KLINISCH BEWEZEN DOELTREFFENDHEID

Na amper 8 dagen²

93% minder rimpels
93% beter gevoede huid
90% stevigere & compactere huid

Na 4 weken³ gebruik
-12% ruwe huid

In-vitro-onderzoek
met
Koninginnengelei⁴
+90% celoverleving

ONS ENGAGEMENT

- 1% for the Planet
- Recycleerbare & gerecycleerde verpakkingen
- Tot 99% ingrediënten van natuurlijke oorsprong
- Cleane & huidveilige formules
- Dermatologisch getest

¹ concentrated royal jelly than the previous QUEEN BEE
² % satisfaction, self-evaluation, women 45-65 y.o., after 4 weeks of use of QUEEN BEE light texture cream, twice per day
³ clinical evaluation, instrumental measurement, women 45-65 y.o., after 4 weeks of use QUEEN BEE light texture cream, twice per day

BLIJVEN
LEREN

ALLERGISCH CONTACTECZEEM

ALLERGISCH CONTACTECZEEM – SOMS OOK CONTACTALLERGIE OF CONTACTDERMATITIS GENOEMD - IS EEN VEEL VOORKOMEND ALLERGISCH HUIDPROBLEEM. HET TREFT 15-20% VAN DE EUROPEANEN. HET IS OOK DE BELANGRIJKSTE OORZAAK VAN BEROEPSDERMATOSEN. HANDEN, GEZICHT, VOETEN... AFHANKELIJK VAN DE PLAATS VAN HET ECZEEM VERSCHILLEN DE ALLERGENEN IN KWESTIE, SOMMIGEN ZIJN BEKEND, ANDERE ZIJN PAS MEER RECENT BESCHREVEN. DE DIAGNOSE IS NIET ALTIJD EENVOUDIG, OMDAT DE PATHOLOGIEËN INGEWIKKELD KUNNEN ZIJN. HET ADVIES VAN EEN DERMATOLOOG IS ESSENTIEEL. DAT CONSULT GEVOLGD DOOR EEN ALLERGOLOGISCH ONDERZOEK MOET HET MOGELIJK MAKEN DE OORSPRONG VAN HET ALLERGISCH CONTACTECZEEM TE IDENTIFICEREN. HET REGELMATIG VERSCHIJNEN VAN NIEUWE ALLERGENEN, DIE NOG NIET EERDER WERDEN GEÏDENTIFICEERD, MAAKT HET ONDERZOEK SOMS COMPLEX.

DEZE OPLEIDING WERD GEGEVEN NAAR AANLEIDING VAN HET GERDA CONGRES 2022, GROUPE D'ÉTUDE ET DE RECHERCHE EN DERMATO-ALLERGO - ONDER VOORZITTERSCHAP VAN PROFESSOR AERTS, DERMATOLOOG, ANTWERPEN.

POLLINATE BEAUTY

Contacteczeem, is een veel voorkomende inflammatoire huidaandoening die optreedt op de plaats van een contact met niet-eiwit chemische moleculen (xenobiotica). De ziekte evolueert chronisch en de behandeling is moeilijk omdat een echt curatieve behandeling niet beschikbaar is.

DE PATHOFYSIOLOGIE VAN CONTACTECZEEM

Contacteczeem is een allergische reactie van cellulair immunologische overgevoeligheid geclassificeerd als type IV.

De antigenen dringen door het stratum corneum (de hoornlaag) en komen in het middelste deel van de epidermis in contact met de Langerhans-cellen, epidermale dendritische cellen van mesenchymale oorsprong met een immunologische functie. De Langerhans-cellen geven dan antigene informatie door aan de T-cellen.

Vanaf dat moment circuleren de specifiek voor de antigeen gesensibiliseerde T-lymfocyten in het hele organisme. Wanneer hetzelfde antigeen opnieuw op de huid terecht komt, scheiden de gesensibiliseerde lymfocyten lymfokines af die de dermo-epidermale ontstekingsreactie van eczeem veroorzaken. Deze immunologische overgevoeligheid door contact is, eenmaal verworven, over het algemeen blijvend.

DE SYMPTOMEN

Het gaat om laesies die 4 stadia doorlopen:

1. Erytheem
2. Blaasjes
3. Lekkage
4. Afschilfering

- ➔ deze verschillende fasen kunnen naast elkaar bestaan.
- ➔ pruritus gaat vooraf aan het ziektebeeld en is in alle fasen aanwezig.
- ➔ het eczeem kan een zeer oedeem uiterlijk krijgen in het gelaat, vooral aan de oogleden, en op de geslachtsorganen. Op de handpalmen en voetzolen, waar de hoornlaag veel dikker is, scheuren de blaren moeilijker en een acuut eczeem uit er zich in de vorm van harde, jeukende, ingebedde blaren.
- ➔ Contacteczeem begint met het contact met het allergeen en het kan zich uitbreiden van de plaats van het contact en/of zich uitbreiden naar de rest van de huid.

DE COMPLICATIES

- ➔ **Superinfectie:** bacterieel, schimmel, virus.
- ➔ **Een overgang naar chroniciteit:** genezing zonder littekens kan binnen 1 à 2 weken na uitsluiting van het allergeen. Indien het contact met het allergeen aanhoudt, worden de laesies chronisch. Een lekkende laesie is zeldzamer, de huid krijgt een verdikt, vierkant uiterlijk.

DE VERSCHILLENDE ALLERGENEN

De meeste contacteczemen zijn te wijten aan goed geïdentificeerde allergenen, gegroepeerd volgens geografische gewoonten in testcentra.

In Europa kan de International Contact Dermatitis Group – ICDRG - de etiologie bepalen van 80% van de oorzaken van eczeem.

In onze dagelijkse omgeving zijn de allergenen waarmee we in contact komen vooral afkomstig uit vier bronnen:

1. **Kledij:** kleding (kleurstoffen), schoenen (leer, lijm, rubber, enz.) en accessoires met nikkel (fantasiejuwelen, knopen, riemgespen, enz.).
2. **Cosmetica:** parfum, shampoo, deodorant, haarverf, nagellak...
3. **Geneesmiddelen die op de huid worden aangebracht (topisch):** antiseptica, ontstekingsremmende crèmes, enz.
4. **Beroepsallergenen.**

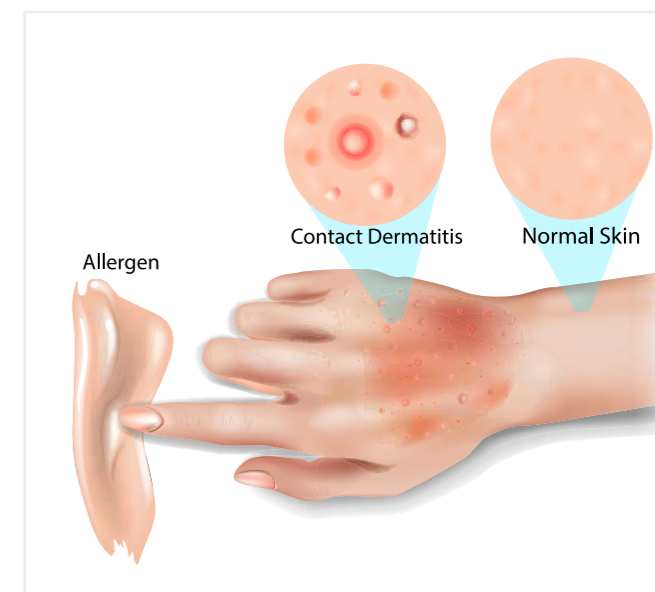
Van deze allergenen zijn sommige alleen verantwoordelijk voor een eczeem na blootstelling aan ultraviolette UV-stralen (zonlicht). We spreken dan van fotoallergenen. Sommige geneesmiddelen of cosmetica kunnen de oorzaak zijn van dit soort contacteczeem.

EEN VAN DE MEEST VOORKOMENDE OORZAKEN VAN CONTACTECZEEM

- ➔ Nikkelallergie, fantasiejuwelen, jeansknopen maar ook horlogebandjes, munten. **Nikkel** is alomtegenwoordig in ons dagelijks leven en moeilijk te vermijden. Ook verguld goud en grijs goud bevatten nikkel.
- ➔ Allergie voor **kobalt** of **chrom**.
- ➔ **Rubberallergie.**
- ➔ Allergie voor **leer**, vooral voor schoenen; deze allergie gaat samen met chrom (gebruikt voor het looien) of lijmen (neopreen).
- ➔ Allergie voor **formaline** in veel cosmetica (deodorant, tandpasta, vernis) maar ook in ontsmettingsmiddelen.
- ➔ **Beroepsallergie** bij kappers vanwege kleurstoffen, in de drukkerij vanwege inkt (harsen), bloemisten, vanwege contact met allergenen van plantaardige oorsprong (sleutelbloem, klimop, filodendron), in de voedingssector (meel voor bakkers, vis of planten voor koks).
- ➔ Eczeem bij mensen die constant met **water** werken: handeczeem wordt vaak veroorzaakt door irritatie van producten als sterke wasmiddelen en zeep, langdurige luchtvochtigheid en zweten in rubberhandschoenen. Het dragen van katoenen handschoenen bedekt met rubber vermindert de ernst van deze aandoening.

Dit moet u weten

Soms stelt men lokale bijkomende factoren vast, zoals bv. in het geval van bijvoorbeeld handeczeem: het herhaaldelijk wassen van de handen, het langdurig dragen van handschoenen, etc.

OPPASSEN VOOR VERWARRING: IRRITATIEDERMATITIS EN ATOPISCH ECZEEM

Irritatie dermatitis

Directe fysieke of chemische contacten (handen ++), waarbij geen immunologisch mechanisme betrokken is. Irritatie dermatitis kan contacteczeem veroorzaken omdat het de barrièrefunctie van de huid verandert!

	CONTACTECZEEM	IRRITATIEDERMATITIS
Epidemiologie	Enkele patiënten na contact	De meeste subjecten bij contact
Duur	Gevoeligheid nadien 24-48u bij nieuwe blootstelling	Minuten, uren.
Laesie	Brokkelige randen	Mooie randen
Topografie	Treedt buiten de contactzone op, laesies verderop zijn mogelijk	Beperkt tot de contactzone (rug van de handen ++)
Bijkomend symptoom	Jeuk	Brandwonde
Huidtest	+	- of laesie door irritatie

Atopische dermatitis (of eczeem)

BIJ VOLWASSENEN	BIJ KINDEREN EN VOLWASSENEN
Onderscheid tussen algemeen contacteczeem / moeilijke atopische dermatitis	Combinatie eczeem + atopische dermatitis is mogelijk, in geval van weerstand tegen lokale behandeling of voor een ongebruikelijke topografie van atopische dermatitis

Dit moet u weten

Het atopisch eczeem komt voor in een context van persoonlijke en/of familiale atopie (voorgeschiedenis van eczeem, vooral tijdens de vroege kinderjaren, astma, allergische rhinocconjunctivitis, voedselallergie).

DYSHIDROSE (= DYSHIDROTISCH ECZEEM)

In de context van atopische dermatitis of zonder aanwijsbare oorzaak. De opsplitsing tussen deze verschillende typen is niet altijd eenvoudig. Het fenomeen van atopische dermatitis maakt mensen bijvoorbeeld gevoeliger voor irritatie en bevordert de penetratie van allergenen, wat meteen ook de mogelijkheid van 'gemengde' vormen verklaart.

DE DIAGNOSE

Allergologische tests zijn een essentieel hulpmiddel om het veroorzakende allergeen te identificeren en de genezing mogelijk te

maken door vermindering van contact. Er zijn heel wat huidtesten die gestandaardiseerd zijn op internationaal en Europees niveau. Deze tests bestaan uit bekende en goed geïdentificeerde allergene stoffen. Er zijn verschillende tests met chemische stoffen ontwikkeld, afhankelijk van het beroep van de patiënt. Naast de standaard Europese testset die systematisch wordt gebruikt voor elk onderzoek naar eczeem, zijn er specifieke proeven: voor kappers, bakkers, voor gebruikers van industriële oliën, rubbers, kunststoffen/lijmen, parfums, planten, tandheelkundige producten. Deze aanpak maakt provocatietesten mogelijk. De testen hebben tot doel om in ieder geval een eczeem te reproduceren door middel van pleisters die volgens een gestandaardiseerd proces 48 uur op de rug worden geplakt. Het resultaat van dergelijke plakproeven wordt afgelezen na 48 uur, na 3 dagen en na 7 dagen. U moet ook weten dat er intussen meer dan 100.000 verschillende chemische stoffen zijn geïdentificeerd en gebruikt worden. Voorlopig zijn er slechts 600 gestandaardiseerde allergenen beschikbaar om deze 'plakproeven' uit te voeren. Bij een vermoeden van foto-geïnduceerd contacteczeem (waarbij het allergeen wordt geïnduceerd onder invloed van UV) worden soms foto-plakproeven uitgevoerd in combinatie met patchtesten en UV-bestraling.

WELKE BEHANDELINGEN ZIJN ER BESCHIKBAAR?

Enerzijds is het nodig om het eczeem te behandelen en anderzijds om herhaling te voorkomen. De behandelingsrichtlijnen stellen het gebruik voor van basisverzachtende middelen al dan niet gecombineerd met keratolytica, therapeutische voorlichting met de toepassing van topische middelen: lokale corticosteroiden of calcineurineremmers. In tweede instantie kan men dan verder een beroep doen op zeer sterke lokale corticosteroiden, soms onder occlusie, fototherapie, retinoiden (acitretine, alitretinoïne). In extreme gevallen kan men zelfs systemische behandelingen zoals ciclosporine, methotrexaat, azathioprine overwegen. Maar gelukkig zijn er nog behandelingen in ontwikkeling, met name JAK1/2/3-remmers zoals delgocitinib, of zelfs dupilumab, een systemische behandeling voor atopische dermatitis.

UW ADVIES

PREVENTIEF

Sterk sensibiliserende stoffen zoveel mogelijk vermijden.

ZORGEN VOOR EEN GOEDE HUIDBARRIÈRE

Het aanbrengen van irriterende stoffen vermijden net als maceratie, vochtige omgevingen... en blijven zorgen voor de hydratatie van de huid. U adviseert tegelijk verzachtende middelen in een dosering aangepast aan de klacht.

BIJ CONTACTECZEEM

Strikte vermindering van contact met allergenen of passende beschermende maatregelen in geval van beroepscontacteczeem.

CONTACTECZEEM AAN DE HANDEN

Chronisch handeczeem (CHE) komt vaak voor: het treft zelfs 10% van de algemene bevolking. Het gaat om een inflammatoire dermatose die meer dan 6 maanden aanhoudt, jeukt en dus een aanzienlijke invloed heeft op de leefkwaliteit vanwege het functionele en esthetische ongemak dat het CHE veroorzaakt. De ziekte heeft ook aanzienlijke sociaaleconomische gevolgen omwille van de werkonderbrekingen en het jobverlies die het kan veroorzaken.

De handen worden blootgesteld aan **drie soorten** bijzonder frequente allergenen:

- 1**
metalen
- 2**
biociden
- 3**
parfums

De precieze topografie - rug, handpalm, vingers... - en manifestaties die door het werk worden bepaald, kunnen een aanwijzing zijn. U moet echter ook rekening houden met kruisallergieën of de combinatie van beroepsallergenen met andere die verband houden met vrijetijds- of dagelijkse activiteiten. Het spreekt dat dit het onderzoek complex kan maken.

- ➔ Een van de allergene metalen is uiteraard **nikkel**, dat zeer vaak wordt gebruikt.
- ➔ **Biociden** (schoonmaakmiddelen of professionele zepen) zijn een bron van de zeer allergene isothiazolinonen. Kinderen worden er vaak aan blootgesteld door de aanraking met lijm die zich in de samenstelling van 'slime' bevindt.
- ➔ **Zepen**, maar ook **crèmes**, kunnen allergene geurstoffen bevatten, zoals citral, geraniol en linalool.
- ➔ Wanneer het eczeem vooral op de rug van de handen voorkomt, is het wellicht **difenyguanidine** - een van de additieven die het vaakst worden gebruikt in rubberen voorwerpen - de oorzaak.
- ➔ Een eczeem dat stopt bij de rand van de hand is zeer duidelijk. Het hanteren van **zwarte rubberen** voorwerpen kan ook dishydrrose in de handpalmen veroorzaken.
- ➔ Denk bij pulpitis aan de **acrylaten** waarmee in nagelverzorging, tandheelkunde of lijm wordt gewerkt.

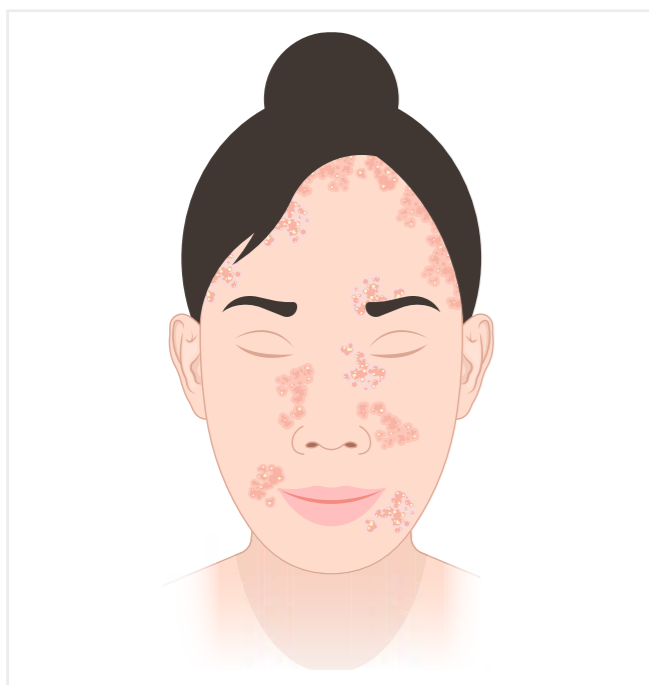

ECZEEM OP HET GEZICHT

Contactallergie kan soms op het gezicht voorkomen als onderliggende dermatitis, vooral rosacea.

- ➔ Verschillende geurstofallergenen kunnen een rol spelen: limoneen, linalool, formaldehyde, enz.
- ➔ Methacrylaten kunnen laesies op afstand geven, zonder de handen aan te tasten. Zelfgemaakte manicurekits zijn een bron van contactallergie en zonne-urticaria.

- Het diffuus gebruik van etherische olie, met name lavendel, is de oorzaak van dermatitis via de lucht en systemische dermatitis, die atopische dermatitis bij kinderen kan nabootsen.
- EDTA-zouten zijn zeldzame cosmetische allergenen, waarmee rekening moet worden gehouden bij eczeemsporen aan het gezicht, de oogleden en vooral de lippen.
- Voor wie te maken heeft met hardnekkige cheilitis, is het ook noodzakelijk om te weten hoe u andere zeldzame allergenen in lippenstiften kunt opsporen, zoals ricinusolie, cera alba en cera flava of zelfs candelilla cera.
- Gezichtsdermatosen veroorzaakt door poppers moeten worden herkend, in het bijzonder bij patiënten met korstige perinasale en neusgatlæsies die gepaard gaan met andere, meer algemene symptomen (duizeligheid, hypotensie, tachycardie, misselijkheid, braken, enz.). Zelfs na ontwenning zijn recidieven beschreven. Dit is een allergie die wordt veroorzaakt door de verspreiding via de lucht.

ECZEEM AAN DE OOGLEDEN

De huid van de oogleden is erg gevoelig en dit terwijl ze dagelijks heel wat producten aangebracht krijgt. Sensibilisering gebeurt door direct of indirect contact. Acut contacteczeem treft meestal de bovenste oogleden, met een erythemateuze, druipende uitslag. Wanneer het eczeem chronisch wordt, zijn de ogen minder rood en ziet het er droger uit, zonder blaasjes. Wanneer de allergie zich bevindt ter hoogte van de oogleden, zijn de producten die op het oog worden aangebracht het vaakst betrokken partij: oogdruppels, oftalmologische topicals (denk aan benzalkoniumchloride), oogmake-up (make-up kan metalen bevatten), ontschminkers, net als crèmes of producten die op het gezicht worden aangebracht.

Allergieën nabij de oogleden verwijzen eerder naar een haarproduct of een actueel huidmedicijn. U moet ook denken aan allergenen in de lucht (parfums of verstuivers voor aromatherapie, elektronische sigaretten, kunststoffen, lijmen, vernissen, enz.) of allergenen op de hand (handcrèmes, vernissen, medicijnen, enz.). De combinatie met conjunctivitis kan het vermoeden wekken van een iatrogeen oftalmisch allergeen of een allergeen in de lucht (pollen, dierenhaar, schimmels, enz.). Allergieën door geneesmiddelen kunnen betrekking hebben op de hulpstoffen of de werkzame stoffen.

CONTACTECZEEM AAN DE VOETEN EN BENEN

Elk eczeem aan de voet moet doen denken aan contacteczeem. Dat is dan meestal vooral te linken aan de schoenen. Het is natuurlijk noodzakelijk om de andere diagnoses, met name psoriasis, trichophytie, dyshidrose of zelfs atopische dermatitis, uit te sluiten. Er kunnen ook verschillende pathologieën met elkaar verweven zijn. Klinisch vindt men de laesies op de achterkant van de tenen en voeten en/of in de zones met schoenwrijving en kunnen ze veralgemenen. Eczeem aan de voetzolen is vrij zeldzaam. Superinfectie komt vaak voor.

DE BELANGRIJKSTE BETROKKEN STOFFEN ZIJN:

Lijmen (neopreenthiourea, colofonium).

Additieven (vulkanisatieversnellers, antioxidanten, kleurstoffen) aanwezig in rubbers (fenyleendiaminen zoals IPPD of DPPD).

Andere vaak betrokken allergenen die worden gebruikt voor het looien, kleuren of conserveren van leer: formaldehyde, metalen (chrom, kobalt), isothiazolinonen.

Onlangs is ook beschreven dat dimethylthiocarbamylbenzothiazool-sulfide aanwezig is in bootschoenen van canvas.

Ten slotte is beschreven dat sneakers, slippers en scheenbeschermers gemaakt van EVA-schuim die acetofenonazine bevatten, ernstige contact-dermatitis met gedepigmenteerde laesies veroorzaken en soms een behandeling met methotrexaat vergen.

Allergisch contacteczeem van de voeten is meestal gerelateerd aan het dragen van sportschoenen en schoeisel, minder vaak aan voet- of schoenverzorgingsproducten of aan medicinale topische producten.

Ook wanneer de allergologische beoordeling is gebaseerd op de Europese standaardtests, kunnen verschillende complementaire allergenen samen voorkomen.

Dit moet u weten

De diagnose is voornamelijk klinisch. Soms is een aanvullend onderzoek, zoals een biopsie, nodig om andere differentiële diagnoses uit te sluiten. In sommige gevallen kan dit eczeem verward worden met mycose, vooral op de handen en de voeten, en dan is een mycologisch onderzoek nuttig.

BEROEPSCONTACTECZEEM ALS BEROEPSZIEKTE

Beroepscontacteczeem is een veel voorkomende aandoening waarvan de gevolgen groot zijn, met een vermindering van de leefkwaliteit en een risico op het verlies van haar of zijn job. Veel beroepssectoren lopen het risico om met deze aandoening te maken te krijgen.

De dermatoloog zal de allergene chemische stof(fen) in kwestie identificeren tussen de vele producten die op de werkplek aanwezig zijn. De huidspecialist zal de patiënt ook helpen om preventief op te treden en het behoud van het werk te bevorderen. Bij eenzelfde patiënt kan de oorzaak van eczeem multifactorieel zijn, een combinatie van een atopische aandoening en blootstelling aan irriterende stoffen en allergenen, waar men rekening mee moet houden bij de preventie en inrichting van de werkplek. In sommige gevallen verergert een beroepsmatige blootstelling een reeds bestaande dermatose, atopische dermatitis voornamelijk ten gevolge van een veranderde huidbarrière, maar soms ook door psoriasis.

U moet rekening houden met beroepseczeem, vooral wanneer de patiënt een risicovolle job heeft, als hij laesies op de handen of het gezicht heeft, op het ritme van het werk.

U moet dus bij elke patiënt met eczeem steeds naar het beroep vragen.

Vraag haar of hem ook om na te gaan of tijdens vakanties of weekends de problemen verbeteren. Beroepseczeem treft in 70 tot 90% van de gevallen de handen, en ook, maar minder vaak, het gezicht, polsen, armen, décolleté, voeten.

Zo kunnen vluchtige producten, bijvoorbeeld door het pletten tot poeder, het gezicht bereiken door contact via de lucht. De beroepen die het meeste risico lopen, zijn die waarbij een aanzienlijk deel van het werk in een vochtige omgeving plaatsvindt (handen in water, veelvuldig handen wassen, langdurig dragen van handschoenen, veelvuldig wisselen van wegwerphandschoenen).

Denk hierbij vooreerst aan de **schoonheidssector**, waaronder kappers, schoonheidsspecialisten, (valse) nagelverzorgers. Ook aan mensen die werken in de **schoonmaaksector** en vaak irriterende producten gebruiken want die bevorderen het ontstaan van allergieën. Het **personeel in de zorgsector** is ook een van de meest getroffen groepen: verpleegassistenten, verpleegkundigen, tandartsen, tandtechnici, chirurgen, artsen, vanwege het vele werk in een vochtige omgeving. En dan is er nog de bouwsector met metselaars, schilders, timmerlui die een hoge prijs betalen voor dit soort eczeem op het werk, net als degenen die in de **metaalsector** werken.

Nog andere belangrijke risicosectoren zijn **koks en afwassers**. Met de handen in het water zitten en omgaan met eiwitten in bijvoorbeeld de voedingsindustrie verhoogt de kans op eczeem, met de mogelijkheid om een allergie voor voedingseiwitten te ontwikkelen. Ook de **veterinaire sector**, die van de **land- en tuinbouw**, zijn niet risicoloos.

Dit moet u weten

Zodra iemand veel en vaak wordt blootgesteld aan een allergeen, kan er, afhankelijk van de werkomstandigheden, eczeem ontstaan.

Nathalie Evrard

RESULTAAT IN 10 DAGEN

VERMINDERT RIMPELS
STIMULEERT COLLAGEEN
LAAT STRALEN
EN HYDRATEERT

ISDIN
ISDINCEUTICS
FLAVO-C FORTE

ACTIVEER DE HELDERHEID VAN UW HUID

FLAVO-C FORTE SERUM
MET 15% VERSE EN PURE VITAMINE C
INTENSIEVE VERZORGING IN 10 & 30 DAGEN

1 op de 8 mensen met hiv is in Europa niet gediagnosticeerd

Steeds meer mensen in Europa leven met hiv zonder dat de diagnose is gesteld, aldus het Europees Centrum voor Ziektepreventie en -bestrijding (ECDC). Deze vaststelling viel sterk op na de publicatie van het jaarverslag over de monitoring van aids en hiv in Europa.

De toestand in cijfers

Ter gelegenheid van Wereldaidsdag toont het nieuwe rapport duidelijk dat sinds minstens 2018 en tot 2021 het aantal met hiv besmette mensen in de Europese regio hoger is dan het aantal mensen dat is gediagnosticeerd.

De afgelopen tien jaar daarentegen, zijn er iets meer hiv-diagnoses dan infecties vertoont, wat erop wijst dat het aantal mensen met niet-gediagnosticeerde hiv in veel van deze landen waarschijnlijk afneemt, aldus het ECDC. Het Centrum schat echter dat bij één op de acht mensen met hiv in de EU/EER nog steeds geen diagnose is gesteld.

In ons land nam de hiv-epidemie toe met 4% tussen 2020 en 2021. Wanneer we echter de evolutie over meerdere jaren bekijken, zien we een aanhoudende neerwaartse trend. Het aantal nieuwe hiv-diagnoses steeg bij personen met de Belgische nationaliteit, zowel bij mannen die seks hebben met mannen (376 nieuwe gediagnosticeerde gevallen) als bij heteroseksuele mannen en vrouwen (373 nieuwe diagnoses), terwijl een afname of stabilisatie van het aantal diagnoses werd waargenomen bij niet-Belgen. In 2021 werd 30% van de hiv-infecties laat gediagnosticeerd en dit cijfer loopt op tot 42% voor infecties die via heteroseksueel contact worden overgedragen.

"Het feit dat we de toename van het aantal nieuwe diagnoses ook waarnemen bij de Belgische heteroseksuele bevolking, moedigt ons aan om onze gecombineerde preventiecampagnes voor het brede publiek voort te zetten, met name door gebruik te maken van onder meer sociale media, tv of radio. Een gecombineerde hiv-preventie blijft momenteel het meest effectieve middel om nieuwe besmettingen zoveel mogelijk terug te dringen", benadrukt Thierry Martin, directeur van het Plateforme Prévention Sida (Aids Preventie Platform).

Een continuüm van hiv-zorg

Een optimale begeleiding van hiv-positieve patiënten vereist een continuïteit van de dienstverlening in de volgende stadia: screening, diagnose, opname en retentie in de zorg, starten van antiretrovirale behandeling en het streven naar een niet-detecteerbare viral

load. Patiënten bij wie de viral load onopspoorbaar is, hebben een gunstiger prognose en kunnen het virus niet meer overdragen bij seksuele contacten, wat bijdraagt tot het voorkomen van nieuwe hiv-infecties.

In 2021 werd het aantal mensen met hiv in België geschat op 19.177. Van deze mensen met hiv werd bij 94% de diagnose gesteld, van hen kreeg 89% een antiretrovirale therapie (ART) en van hen had 97% een onderdrukte virale lading, d.w.z.

81% van alle mensen met hiv. België ligt dus op schema om de doelstellingen van UNAIDS 95-95-95 in 2025 te halen. Ongeveer één op de vijf mensen met hiv zou echter een niet-onderdrukte virale lading hebben en zou daarom het risico lopen op hiv-overdracht. Dit heeft voornamelijk te maken met een vertraagde diagnose of de onderbreking van de medische zorg voor hiv.

**In België
steeg het aantal
hivgevallen met
4% in de periode
2020-2021.**

De impact van de opsporing tijdens de COVID-19-pandemie

De verschillende lockdowns en preventie maatregelen brachten heel wat moeilijkheden voor patiënten met hiv met zich mee om toegang te krijgen tot raadplegingen en staalnames. Maar dankzij de telefoon, zoomconsultaties, de verzending van voorschriften per post of e-mail was er geen tekort aan antiretrovirale therapieën voor de reeds behandelde patiënten.

Daarentegen was er in 2019 en 2020 wel een daling van de tests: voor de eerste lockdown bleven de meeste mensen thuis, waardoor het risico op hiv-besmetting beperkt was, maar daarna hervatte het leven, met een detectiegraad die laag bleef.

Hiv en COVID-19

Comorbiditeiten en immunosuppressie veroorzaakt door HIV-infectie met laag CD4-aantal en/of ongecontroleerde virale lading zijn risicofactoren voor een ongunstig resultaat bij covid, vooral bij ongezonde personen. Anderzijds vormt de ziekte hiv bij hiv-positieve patiënten, die virologisch onder controle zijn en een niet-detecteerbare virale belasting hebben op antiretrovirale therapie, op zichzelf geen risicofactor voor een ernstige vorm van COVID-19.

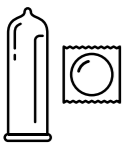
De huidige aanbevelingen voor de klinische behandeling van COVID-19 bij mensen met hiv zijn identiek als deze voor de algemene bevolking, inclusief de behandeling en de vaccinatie.

Mensen met hiv komen net zo goed in aanmerking voor anti-SARS-CoV-2-behandeling als mensen die hiv-negatief zijn en zelfs mensen in een vergevorderd stadium van de hiv-ziekte, die hoge prioriteit moeten krijgen.

De screening of opsporing

Momenteel blijft de gecombineerde hiv-preventie dus de meest effectieve optie om nieuwe infecties zoveel mogelijk te beperken.

AFHANKELIJK VAN DE SITUATIE EN DE LEEFSTIJL KAN MEN DIVERSE MIDDELEN COMBINEREN:

Het gebruik van **condooms** en **glijmiddel**.

Het gebruik van herhaalde **screening** om iemands serologische status te kennen.

Het gebruik van anti-hiv-behandelingen: zowel door hiv-positieve mensen om hun viral load ondetecteerbaar te maken en zo de overdracht van hiv op andere mensen te voorkomen (Undetectable = Onoverdraagbaar), als door hiv-negatieve mensen die een hoog risico lopen om hiv op te lopen om preventief een infectie te voorkomen (PrEP of TPE).

“**De versterking van de inspanningen om de naleving van PrEP te verbeteren is essentieel om de doeltreffendheid ervan te waarborgen, vooral onder jongeren en kansarmen**”

De profylaxe van hiv-medicijnen

Er zijn twee soorten medicijnprofylaxe:

1 TPE combineert drie antiretrovirale geneesmiddelen en wordt onmiddellijk voorgeschreven na mogelijke blootstelling aan hiv, seksueel of via bloed. Dit moet zo snel mogelijk worden gestart, bij voorkeur binnen 4 uur en uiterlijk binnen 48 uur. De behandeling wordt gegeven gedurende 28 dagen. Dit kan worden ingekort, afhankelijk van de status van het zogenaamde 'indexgeval' (eerste geval in de vermoedelijke overdrachtsketen), als het hiv-negatief blijkt te zijn. TPE is zeer effectief wanneer het gedurende de volledige duur en correct wordt ingenomen.

2 PrEP is voor een niet-besmette persoon voorafgaand aan blootstelling via seksuele relaties met een hoog risico op overdracht. PrEP is momenteel gebaseerd op een dubbele antiretrovirale therapie. Er zijn twee innameopties mogelijk: ofwel de continue inname a rato van één tablet per dag, of de 'intermitterende' inname met twee tabletten vóór de geslachtsgemeenschap(en), daarna één tablet direct erna en ten slotte een laatste na 24 uur. Tot nu toe was de effectiviteit van deze behandeling aangetoond door klinische onderzoeken, maar er was geen real-life vergelijkende studie die dit kon bevestigen. Een nieuwe studie toont nu aan dat, onder mannen met een hoog risico op seksuele hiv-infectie in Frankrijk, de effectiviteit van PrEP in het echte leven een zeer hoog niveau bereikt. Maar op voorwaarde dat de naleving van deze preventieve behandeling goed is.

“Om de preventie te versterken, ontwikkelt het Platforme Prévention Sida en zijn partners elke dag weer een gemeenschappelijke aanpak met de meest kwetsbare groepen door gratis condooms met glijmiddel aan te bieden in hun leefomgeving, samen met een betere toegang tot screening (sneltest hiv, syfilis en hepatitis, medische screening op soa's, zelftest hiv) om de vroegtijdige opsporing en zo nodig de snelle behandeling bij de verschillende hiv-referentiecentra te bevorderen. Veel aandacht gaat ook naar de versterking van de toegang tot informatie over PrEP en zo naast mannen die seks hebben met andere mannen, ook andere kwetsbare groepen te bereiken en die tool te gebruiken. Het is vooral door innovatie in het PrEP-verstrekingsmodel (bijvoorbeeld openbare verstrekking of via huisartsen) dat we het gebruik van dit preventiemiddel door de meest kwetsbare bevolkingsgroepen kunnen vergroten”, aldus nog Thierry Martin, directeur van het Aids Preventie Platform.

N = N : niet meetbaar = niet overdraagbaar.

Effectieve combinatietherapieën, die geïntroduceerd werden in het midden van de jaren negentig en op grote schaal gebruikt in de geïndustrialiseerde landen, hadden een ingrijpend effect op het verloop van de hiv-infectie, de verbetering van de leefkwaliteit en de vertraging van het begin van aids en overlijden bij mensen die besmet zijn met hiv.

Wanneer een persoon met hiv een effectieve antiretrovirale therapie krijgt, daalt zijn virale lading zo sterk dat het niet meetbaar wordt (minder dan 50 kopieën per milliliter bloed).

Veel onderzoeken toonden aan dat mensen met hiv die de effectieve ART volgen en waarvan de hiv-spiegel verlaagde tot niet meetbare niveaus, het virus niet seksueel kunnen overdragen. Na 6 maanden ART heeft 90% tot 95% van de patiënten een ondetecteerbare viral load.

Dit moet u weten

De levensverwachting van een hiv-positieve persoon waarvan de hiv vroeg wordt opgespoord, goed wordt behandeld en gecontroleerd, benadert die van een niet-geïnfec-teerde persoon.

De therapeutische vooruitgang om de leefkwaliteit te verbeteren

Het virus kan nu, dankzij de effectiviteit van de huidige behandelingen en hun goede tolerantie, snel onder controle worden gehouden en de hiv-patiënten hebben nu een normale levensverwachting, met een behandeling die levenslang moet worden ingenomen, tot 50 tot 60 jaar voor patiënten die jong besmet zijn geraakt. Het doel van de behandeling is de niet-detecteerbare virale lading en uiteindelijk maakt de hoeveel antiretrovirale moleculen nodig om dit te bereiken, niet uit. Met effectievere, robuustere moleculen en rekening houdend met de noodzaak van levenslange behandeling, groeide het idee om de conventionele tritherapie te verlichten met als doel de toxiciteit van geneesmiddelen op lange termijn te beperken. Verschillende strategieën die in deze richting gaan, hebben intussen hun doeltreffendheid bewezen: de orale bitherapieën of injecteerbare antiretrovirale middelen (ARV's) die een enkele intramusculaire injectie om de twee maanden mogelijk maken. Langwerkende injecteerbare ARV's worden alleen aangeboden aan met HIV-1 geïnfec-teerde volwassenen met een niet-detecteerbare virale lading op stabiele orale ARV's. Intermitterende behandelingen bestaan uit een tritherapie die vier opeenvolgende dagen per week wordt ingenomen, met een pauze van drie dagen. Er worden nu ook subcutane injecteerbare antiretrovirale middelen ontwikkeld, waardoor de patiënt zichzelf zal kunnen injecteren.

Nathalie Evrard

Publieksprijs: 8,99€

WAAROM KIEZE VOOR NUROFEN 400 FASTCAPS?

NUROFEN 400 FASTCAPS WORDEN 2X SNELLER OPGENOMEN DAN 2 NUROFEN 200 MG TABLETTEN!

5.1 Farmacologische eigenschappen: Farmaco-therapeutische categorie: anti-inflammatoire en antireumatische producten, niet-steroïe; propanolzuur derivaten. ATC code: M01AD1. IBUPROFEN best analgetische, antipyretische en anti-inflammatoire eigenschappen. De analgetische dosis bedraagt 200 tot 400 mg per innname met een maximum van 1,2 g per dag. Het anti-inflammatoir effect komt pas tot uitdrukking als de hoge dosis van analgetisch karakter wordt gegeven. Het is een verbinding welke deel uitmaakt van de klasse der propanoïdenderivaten. Ibuprofen is een niet-steroidaal anti-inflammator middel (NSAID) dat zijn effectiviteit heeft aangetoond in de gebruikelijke dosismodellen door inhibitie van de prostaglandinesynthese (cyclo-oxygenase). Daardoor vermindert ibuprofen ontstekingspijn, zwelling en lokale warmte. Het heeft een reverbibel inherend effect op de bloedplaatjesaggregatie. Experimentele gegevens suggereren dat ibuprofen competitief het effect kan remmen van lage doseringen acetylsalicylzuur op de tromboocytaggregatie, wanneer deze gelijktijdig worden toegediend. Sommige farmacodynamische studies tonen aan dat, wanneer een enkele dosis ibuprofen van 400 mg werd ingenomen binnen 8 uur voor of 30 minuten na innname van acetylsalicylzuur met directe afgifte (81 mg), er een verminderd effect van de acetylsalicylzuur op de vorming van tromboxaan of tromboxaan/aggregatie optrad. Er zijn nog onzekerheden met betrekking tot de endoprotalie van deze gegevens naar de klinische situatie, maar de mogelijkheid dat normaal, langdurig gebruik van ibuprofen de cardioprotectieve werking van lage doseringen acetylsalicylzuur kan verlagen, kan niet worden uitgesloten. Bij incidenteel gebruik van ibuprofen worden geen relevante klinische effecten verwacht (zie rubriek 4.5). Ibuprofen werd bestudeerd bij postoperative tandpijn bij keel pijn en bij abdominale krampen bij primaire dysmenorroe. De frequenties worden gedefinieerd als zeer vaak (> 1/10), vaak (> 1/100 tot < 1/10), zelden (> 1/1000 tot <1/1000), zeer zelden (<1/10000) en niet bekend (kan niet van de beschikbare gegevens niet worden bepaald). Binnen elke frequentiecategorie worden de bijwerkingen gepresenteerd in dalende volgorde van ernst. De bijwerkingen die het vaakst worden gezien, zijn van gastro-intestinale aard.

4.8 Bijwerkingen: De lijst van de volgende bijwerkingen omvat alle bijwerkingen die werden beschreven bij behandeling met ibuprofen, ook bij reumapatiënten die gedurende lange tijd met hoge doseringen werden behandeld. De vermelde frequenties, die ook zeer zeldzame rapporten omvatten, hebben betrekking op een kort gebruik van dagdoseringen tot hoogstens 1.200 mg ibuprofen per dag en hoogstens 1.800 mg in de vorm van suppositoria. Wat de volgende bijwerkingen betreft, moet er rekening mee worden gehouden dat ze overwegend dosisafhankelijk zijn en kunnen variëren van het ene individu tot het andere. De bijwerkingen die opgedragen zijn met ibuprofen worden hieronder opgesomd volgens de systeem/orgaanklasse en frequentie. De frequenties worden gedefinieerd als zeer vaak (> 1/10), vaak (> 1/100 tot < 1/100), zelden (> 1/1000 tot <1/10000), zeer zelden (<1/10000) en niet bekend (kan niet van de beschikbare gegevens niet worden bepaald). Binnen elke frequentiecategorie worden de bijwerkingen gepresenteerd in dalende volgorde van ernst. De bijwerkingen die het vaakst worden gezien, zijn van gastro-intestinale aard. De bijwerkingen zijn veelal dosisafhankelijk, en vooral het risico op gastro-intestinale bloeding, dat afhangt van de doseringsterm en de duur van de behandeling. Peptische ulcera, perforatie of GI bloeding, soms met fatale afloop, vooral bij ouderen, zijn mogelijk (zie rubriek 4.4). Nausea, braken, diarree, flatulentie, constipatie, dyspepsie, buikpijn, melena, hematemeis, ulcerale stomatitis, exacerbatie van colitis en ziekte van Crohn (zie rubriek 4.4) werden gerapporteerd na toediening. Minder vaak werd gastritis waargenomen. Oedeem, hypertensie en hartfalen werden gerapporteerd bij behandeling met NSAIDs. Klinische studies wijzen erop dat gebruik van ibuprofen, met name hoge doses (2400 mg/dag), gepaard gaat met een verhoogd risico op arteriële trombotische gebeurtenissen (zoals myocardinfarct of beroerte) (zie rubriek 4.4). Exacerbatie van aan een infectie gerelateerde ontstekingen (vooral uitwerking van necrotisierende fasciïtis) werden tijdens het gebruik van niet-steroïdale ontstekingsremmende middelen. Dat hangt mogelijk samen met het werkingsmechanisme van niet-steroïdale ontstekingsremmende middelen. Als er tekenen van een infectie optreden of als die tekenen verergeren tijdens gebruik van Nurofen, moet de patiënt meteen naar een arts gaan. Er moet worden onderzocht of er een indicatie is voor behandeling met anti-infectieuzo middelen/antibiotica. Het aantal bloedingen wordt gereguleerd door de dosering. Bij gebruik van Nurofen moet de instructie krijgen om meteen een arts te bellen en te stoppen met Nurofen als een van de symptomen van overgevoeligheidsreacties optreedt. Dat kan zelfs bij het eerste gebruik gebeuren. Onmiddellijke bijstand van een arts is vereist. De patiënt moet weten dat hij het geneesmiddel moet stopzetten en onmiddellijk naar een arts moet gaan als hij hevige pijn in de buerbuik, melena of hematemeis vertoort.

5.2 Farmacokinetische eigenschappen: Bij therapeutische dosis vertoont ibuprofen een lineaire farmacokinetiek, en deze wordt niet merklijk veranderd bij kinderen, volwassenen, noch bij bejaarden. De bioopgebouwdheid wordt niet beïnvloed door het innemen van ibuprofen samen met voedsel, bij innname na de maaltijd wordt de maximale serumconcentratie langzamer bereikt en is deze minder hoog, dit heeft echter geen invloed op de totale geneesbare hoeveelheid van het product. Ibuprofen wordt snel geneesbord zodat de maximale serumconcentratie na circa 1u30 wordt bereikt. Nurofen 400 FastCaps bevat 400 mg ibuprofen, opgelost in een hydrofiele oplosmiddel in een gelatine omhulsel. Na innname desintegreert de omhulling in het maagpau waardoor het opgeloste ibuprofen onmiddellijk vrij komt voor absorptie. Na orale innname van Nurofen 200 FastCaps wordt ibuprofen tweemaal sneller geabsorbeert uit het gastro-intestinaalkanaal en wordt de maximale plasmaconcentratie tweemaal sneller bereikt (Tmax 35-40 minuten) dan voor ibuprofen tabletten. Een vergelijking van de maximale serumconcentratie langzamer bereikt en is deze minder hoog, dit heeft echter geen invloed op de totale geneesbare hoeveelheid van het product. Ibuprofen wordt snel geneesbord zodat de maximale plasmaconcentratie tweemaal sneller bereikt (Tmax 35-40 minuten) dan voor ibuprofen tabletten. Een vergelijking met de drages (60 minuten). Ibuprofen bereikt zich voor 99% aan plasmaopbouw maar dit heeft gezien zijn niet aantal bloedingen worden gecontroleerd tijdens een halfwaardetijd bedraagt 7 uur. In identieke omstandigheden verhoogt de plasmaconcentratie proportioneel met de hoeveelheid geneesmiddel. Het synoviaal concentratieplatau wordt bereikt na 2 uur na de inname, houdt 5 à 6 uur aan en na 12 uur is deze hoger dan de plasmaconcentratie. De maximale synoviale concentratie is ongeveer een derde van de maximale serumconcentratie. Ibuprofen wordt voor het grootste deel in de lever gemetaboliseerd tot een gehydrolyseerd en geen-actieve inactief derivaat. De snelle excretie van ibuprofen gebeurt hoofdzakelijk (meer dan 90%) via de urine, en is praktisch volledig binnen de 24 uren zodat geen accumulatie optreedt. Deze excretie gebeurt voor 10% in onveranderde vorm en voor 10% onder de vorm van twee inactieve metabolieten. In beperkte studies verspreid ibuprofen in zeer kleine concentraties in de moedermelk.

5.3 Gegevens uit het preklinisch veiligheidsonderzoek: De subchronische en chronische toxiciteit van ibuprofen in dierexperimenten werd voornamelijk waargenomen als laesies en ulceraties in het maagdarmkanaal. In vitro en vivo studies toonden geen klinisch relevant bewijs van het potentieel mutageen effect van ibuprofen. Studies bij ratten en muizen leverden geen bewijs van het carcinogeen effect van ibuprofen. Ibuprofen leidde tot inhibitie van de ovulatie bij ratten. Experimentele studies hebben aangestoond dat ibuprofen de placenta passeert. Toediening van prostaglandinesynthese inhibitoren bij dieren resulteert in een toename van pre- en postimplantatie verlies en van het embryofatale/abortusrisico. Bovendien werd een toename van verschillende misvormingen, inclusief cardiovasculaire, vastgesteld bij dieren aan welke prostaglandinesynthese inhibitoren toegediend werden tijdens de organogeenese periode.

6. FARMACEUTISCHE GEGEVENS
6.1 Lijst van hulpstoffen: Nurofen 200, omhulde tabletten: Natriumcrossocarmellose, natriumlaurylsulfaat, natriumcitraat, stearinezuur, colloïdale silicaandioxiëde, natrium carmellose, talk, acaciagom, suiker, titaniumdioxide (E171), macrogol 6000 en drakriak. Nurofen 200 FastCaps, zachte capsules: Vloedbare kern: macrogol 600, kaliumhydroxide. Capsule: gelatine, sorbitol, gezuiverd water, Ponceau 4R (E124) en drukriak. Nurofen 400, omhulde tabletten: Natriumcrossocarmellose, natriumlaurylsulfaat, natriumcitraat, stearinezuur, colloïdale silicaandioxiëde, natriumcarmellose, talk, acaciagom, suiker, titaniumdioxide (E171), macrogol (E171), macrogol 6000 en drakriak. Nurofen 400 FastCaps, zachte capsules: Polyethyleenglycol 600, kaliumhydroxide, gelatine, sorbitol (E602), gezuiverd water, Ponceau 4R (E124) en drukriak.

6.2 Gevalen van overgevoeligheidsreactie: Niet van toepassing.

6.3 Houdbaarheid: Nurofen 200 omhulde tabletten en Nurofen 400 FastCaps: 3 jaar. Nurofen 200 FastCaps en Nurofen 400 FastCaps, zachte capsules: 2 jaar.

6.4 Speciale voorzorgsmaatregelen bij bewaren: Nurofen 200 FastCaps: Bewaren beneden 20°C. Nurofen 200, Nurofen 400 omhulde tabletten en Nurofen 400 FastCaps: Bewaren beneden 25°C. Bewaren in de oorspronkelijke verpakking.

6.5 Aard en inhoud van de verpakking:Nurofen 200, omhulde tabletten worden verpakt per 12, 24, 30 en 48 in blisterverpakkingen gevormd uit PVC en aluminiumfolie. De blisterverpakkingen worden verpakt in kartonnen doosjes. Nurofen 200 FastCaps worden verpakt per 2, 4, 6, 8, 10, 12, 16, 20, 24, 30, 40, 50 en 60 capsules in een blisterverpakking uit vel PVC/PVC/Alu. De blisterverpakkingen worden verpakt in kartonnen doosjes. Nurofen 400, omhulde tabletten worden verpakt per 12, 24 en 30 in blisterverpakkingen gevormd uit PVC en aluminiumfolie. De blisterverpakkingen worden verpakt in kartonnen doosjes. Nurofen 400 FastCaps worden verpakt per 10, 12, 24, 30 en 50 capsules in een blisterverpakking uit opak PVC/PVC/Alu. De blisterverpakkingen worden verpakt in kartonnen doosjes. Het is mogelijk dat niet alle genoemde verpakkingsgroottes in de handel worden gebracht.

6.6 Speciale voorzorgsmaatregelen voor het verwijderen: Geen bijzondere vereisten.

7. HOUDE VAN DE VERGUNNING VOOR HET IN DE HANDEL BRENGEN
Nurofen, 200 omhulde tabletten: BE 13011. Nurofen 200 FastCaps: BE42346. Nurofen 400, omhulde tabletten: BE19926. Nurofen 400 FastCaps: BE19573.

8. NUMMER VAN DE VERGUNNING VOOR HET IN DE HANDEL BRENGEN
Nurofen, 200 omhulde tabletten: BE 13011. Nurofen 200 FastCaps: BE42346. Nurofen 400, omhulde tabletten: BE19926. Nurofen 400 FastCaps: BE19573.

9. DATUM VAN EERSTE VERLENING VAN DE VERGUNNING/VERLENING VAN DE VERGUNNING
Datum van eerste verlening van de vergunning Nurofen 200, omhulde tabletten: 03/07/1985. Nurofen 200 FastCaps: 05/09/2013. Nurofen 400, omhulde tabletten: 03/07/1985. Nurofen 400 FastCaps: 12/01/2007. Datum van laatste verlenging Nurofen 200, omhulde tabletten: 13/07/2002. Nurofen 200 FastCaps: 14/04/2020. Nurofen 400, omhulde tabletten: 15/07/2002. Nurofen 400 FastCaps: 27/02/2015.

10. DATUM VAN HERZIENING VAN DE TESTST
01/2021. Datum van de laatste goedkeuring van de SKP-01/2021

UW PATIËNTEN WILLEN SNEL HUN HOOFDPIJN VERLICHTEN*, RAAD HEN NUROFEN 400 FASTCAPS AAN

* T_max staat voor de tijd die nodig is om de bovengrens van het concentratiebereik te bereiken die verband houdt met de werkzaamheid van het analgeticum (10,00 µg/mL). **Gemiddelde geometrische waarde (n=28) per dosis van 2x200 mg *Gemiddelde geometrische waarde (n=30) per dosis van de 2x200 mg.

REFERENTIES: 1. Gegevens in het dossier: NL1307. 2. Gegevens in het: Project California Rapport 500334 (Projectrapport California 50034). 3. Miles L, Hall J, Jenner B, Addis R, Hutchings S. – Predicting rapid analgesic onset of ibuprofen salts compared with Ibuprogen acid: T_top1, T_top1, T_top2, and a novel parameter T_CmaxFast (Oftevel); Voorspellingen omtrent snelheid inwerkingtreding Ibuprofenzouten in vergelijking met ibuprofenzuur: T_top1, T_top2, T_top2 en een nieuwe parameter, T_CmaxFast. Curr Med Res Opin 2018; 34(8):1483-1490. 4. Nielsen, 2018. Nurofen Meta-analyse: tête. Nielsen: New York. **Herziensdatum: 24/09/2021.**

hoger risico op ontwikkeling van convulsies.
CYP2C9-remmers: concurrentiende toediening van ibuprofen met CYP2C9-remmers kan de bloedstelling aan ibuprofen (CYP2C9-substraat) verhogen. In een studie met voriconazol en fluozonol (CYP2C9-remmers) onder toezicht van de bloedstelling aan ibuprofen werd een toename van ongeveer 80% aangetoond. Een verlaging van de dosering van ibuprofen moet worden overwogen als krachtige CYP2C9-remmers concurrentiend worden toegediend, vooral als ibuprofen in hoge dosering wordt toegediend samen met voriconazol of fluozonol.

4.6 Vrochtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding: Zwangerschap: Remming van de prostaglandinesynthese kan een negatief effect hebben op de zwangerschap en/of de embryonale/fetale ontwikkeling. Gegevens van epidemiologische studies wijzen op een hoger risico op miscarion, cardiale misvormingen en gastrocnisis na gebruik van een prostaglandinesynthese-remmer in het begin van de zwangerschap. Het absolute risico op cardiovasculaire misvormingen steeg van minder dan 1% tot ongeveer 1,5%. Het risico zou stijgen met de dosering en de duur van de behandeling. Bij dieren resulteert toediening van een prostaglandinesynthese-remmer in meer verlies voor en na implantering en een hogere embryonale sterfte. Bovendien werd een verhoogd incidentie van alleharnde misvormingen waargenomen. Pulmonaire misvormingen gerapporteerd bij dieren die in een prostaglandinesynthese-remmer kregen tijdens de periode van de organogenese. Uit dieneroektoot is reproductietoxiciteit gebleken (zie rubriek 5.3). Tijdens het eerste en het tweede trimester van de zwangerschap mag ibuprofen niet worden gegeven tenzij het noodzakelijk is.

4.6 Vrochtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding: Zwangerschap: Remming van de prostaglandinesynthese kan een negatief effect hebben op de zwangerschap en/of de embryonale/fetale ontwikkeling. Gegevens van epidemiologische studies wijzen op een hoger risico op miscarion, cardiale misvormingen en gastrocnisis na gebruik van een prostaglandinesynthese-remmer in het begin van de zwangerschap. Het absolute risico op cardiovasculaire misvormingen steeg van minder dan 1% tot ongeveer 1,5%. Het risico zou stijgen met de dosering en de duur van de behandeling. Bij dieren resulteert toediening van een prostaglandinesynthese-remmer in meer verlies voor en na implantering en een hogere embryonale sterfte. Bovendien werd een verhoogd incidentie van alleharnde misvormingen waargenomen. Pulmonaire misvormingen gerapporteerd bij dieren die in een prostaglandinesynthese-remmer kregen tijdens de periode van de organogenese. Uit dieneroektoot is reproductietoxiciteit gebleken (zie rubriek 5.3). Tijdens het eerste en het tweede trimester van de zwangerschap mag ibuprofen niet worden gegeven tenzij het noodzakelijk is.

4.2 Dosering en wijze van toediening: Dosering: Niet voor gebruik bij kinderen onder de 12 jaar. Nurofen 200 en Nurofen 200 FastCaps : Volwassenen en adolescenten vanaf 12 jaar: startdosis 1 à 2 omhulde tabletten of capsules (200 mg à 400 mg ibuprofen), daarna indien nodig 1 à 2 omhulde tabletten of capsules (200 mg – 400 mg) om de 4 à 6 uur. Niet meer dan 2 tabletten of capsules (400 mg) per inname en 6 tabletten of capsules (2400 mg) per 24 uur. Nurofen 400, omhulde tabletten: volwassenen en adolescenten vanaf 12 jaar: startdosis 1 tablet of capsule (400 mg), daarna indien nodig 1 tablet of capsule (400 mg) om de 4 à 6 uur. Niet meer gebruiken dan 1 tablet of capsule (400 mg) per inname en 3 tabletten of capsules (1200 mg) per 24 uur. **ouderen:** aanpassing van de dosering is niet nodig. Alleen geschikt voor gebruik op korte termijn. Als dit product langer dan 3 dagen nodig is bij adolescenten of als de symptomen verergeren, moet een arts worden geraadpleegd. Als het product bij volwassenen langer nodig is dan 3 dagen in geval van koorts of langer dan 4 dagen bij de behandeling van pijn of als de symptomen verergeren, moet de patiënt de aard krijgen om eens arts te raadplegen. De laagst werkzame dosis moet worden gebruikt voor de kortst mogelijke periode die nodig is om de symptomen te verlichten (zie rubriek 4.4). **Wijze van toediening:** voor oraal gebruik. **Nurofen 200 – Nurofen 200 FastCaps:** Omhulde tabletten: 1 of 2 tabletten inroten innemen met een half glas water. Capsules: 1 of 2 capsules innemen met een half glas water. **Nurofen 400 – Nurofen 400 FastCaps:** Omhulde tabletten: 1 omhulde tablet innemen met een half glas water. Capsules: 1 capsule innemen met een half glas water. Aan patiënten met een gevoelige maag wordt aangeraden Nurofen in te nemen tijdens een maaltijd.

4.3 Contra-indicaties: Overgevoeligheid voor de werkzame stof of voor één van de in rubriek 6.1 vermelde hulpstoffen. Patiënten die in het verleden overgevoeligheidsreacties (zoals bronchospasmen, astma, rhinitis, angio-oedeem of urticaria) hebben vertoond in samenhang met acetylsalicylzuur, ibuprofen of andere niet-steroïdale ontstekingsremmende middelen. Patiënten met ernstig leverfalen, ernstig nierfalen of ernstig hartfalen (NYHA klasse IV). Voorgeschiedenis van maag-darmbloeding of -perforatie bij vroegere behandeling met NSAID. Actief peptisch ulcus/bloeding, of een voorgeschiedenis van recidiverende, ulcus/bloeding (toe of meer onderscheiden episodes van bloeden ulceratie of bloeding). Patiënten met een cerebrovasculaire of andere acute bloeding. Patiënten die worden behandeld met bloedverdunners. Patiënten met een ernstige uitdrijving (veroorzaakt door braken, diarree of onvoldoende vochtinname). Tijdens het laatste trimester van de zwangerschap (zie ook rubriek 4.6)

4.4 Bijzondere waarschuwingen en voorzorgen bij gebruik: Bijwerkingen kunnen worden beperkt door de laagste werkzame dosis te gebruiken tijdens een korte of selectieve periode om de symptomen onder controle te houden (zie verder voor gastro-intestinale en cardiovasculaire risico's). **Ouderen:** ouderen vertonen vaak bijwerkingen op NSAID's, vooral maag-darmbloeding en -perforatie, die fataal kunnen zijn. Ouderen lopen een hoger risico op bijwerkingen van ibuprofen. Voortzetting is geboden bij patiënten met een ernstige of ernstige erythematose of met gemengde bindweefselziekte, gezien het hogere risico op ernstige menigitis (zie rubriek 4.8). Aangeboren stoornis van het porfyriemetaболisme (bv. acute intermittente porfyrie), maag-darmzweren en chronische inflammatoire darmziekten (colitis ulcerosa, ziekte van Crohn) (zie rubriek 4.8). Een voorgeschiedenis van hypertensie en/of hartfalen, aangezien vochtretentie en oedeem werden gerapporteerd bij behandeling met NSAID's. Nierinsufficiëntie omdat de nierfunctie verder kan verslechteren (zie rubriek 4.3 en 4.8). Leverfunctie (zie rubriek 4.3 en 4.8). Meeten na een zware operatie: Hooikoorts, neupolopen en chronische obstructieve longziekten. Het risico op gastro-intestinale bloeding wordt verhoogd door de combinatie van NSAID's met inderjagen van selectieve COX-2-remmers, moet worden vermeden. **Maskeren van symptomen van onderliggende infecties:** Nurofen kan symptomen van infectie maskeren, hetgeen kan leiden tot een vertraagde start van een passende behandeling, waardoor het resultaat van de infectie wordt verergerd. Dit is waargenomen met combinatie van bacteriële complicaties bij varicella.

Wanneer Nurofen wordt toegediend voor koorts of pijnverlichting gerelateerd aan infectie, wordt geadviseerd de infectie te bewaken. Bij zorg buiten een ziekenhuis, dient de patiënt een arts te raadplegen als de symptomen aanhouden of erger worden. **Cardiovasculaire en cerebrovasculaire effecten:** Voorzichtigheid covering met arts of apotheker is geboden voor de start van de behandeling bij patiënten met een voorgeschiedenis van hypertensie en/of hartfalen omdat vochtretentie, hypertensie en oedeem werden gerapporteerd bij behandeling met NSAID's. Klinische studies wijzen erop dat gebruik van ibuprofen, met name hoge doses (2400 mg/dag), gepaard gaat met een verhoogd risico op arteriële trombotische gebeurtenissen (zoals myocardinfarct of beroerte). Voorzichtigheid is geboden bij toediening van NSAID's bij patiënten met een voorgeschiedenis van maag-darmziekte (colitis ulcerosa, ziekte van Crohn) omdat de aandoeningen kunnen verergeren (zie rubriek 4.8). **Ernstige huidreacties:** ernstige huidreacties, soms met fatale afloop, zoals exfoliatieve dermatitis, Stevens-Johnsonsyndroom en toxische epidermale necrolyse, werden zeer zelden gerapporteerd in samenhang met het gebruik van NSAID's (zie rubriek 4.8). Het risico op de reacties blijft het hoogst in het begin van de behandeling. Meestal treedt de eerste manifestatie van de behandeling. Acute generaliseerde exanthematose pustulose (AGEP) is gemiddeld in samenhang met de behandeling met producten met ibuprofen. De behandeling met Nurofen moet worden gestopt bij het eerste optreden van tekenen en symptomen van ernstige huidreacties, zoals huiduitslag, kiesten van de slijmvliezen of andere tekenen van overgevoeligheid. (Uitwendig kan variëtelv leiden tot ernstige infectieuze complicaties van de huid en de weke weefsels. Het is raadzaam Nurofen niet te gebruiken in geval van varicella). **Respirator:** er kan een bronchospasme worden uitgelokt bij patiënten met (een voorgeschiedenis van) bronchiëal astma of allergische ziekte. **Andere opmerkingen:** zeer zelden worden ernstige acute overgevoeligheidsreacties (bijvoorbeeld anafylactische shock) waargenomen. Bij de eerste tekenen van een overgevoeligheidsreactie na innametoediening van Nurofen moet de behandeling worden stopgezet. Afhankelijk van de symptomen moeten de medisch vereiste maatregelen worden genomen door gespecialiseerd personeel. Ibuprofen, de werkzame stof in Nurofen, kan tijdelijk de bloedplasmaconcentratie (gegevens van dialyse) remmen. Daarom wordt aanbevolen patiënten met stollingsstoornissen zorgvuldig te volgen. Bij langdurige toediening van Nurofen moeten de leverwaarden, de nierfunctie en het aantal bloedcellen regelmatig worden gecontroleerd. Langdurig gebruik van onverschillig wek type pijnstillers voor hoofdpijn kan de hoofdpijn verergeren. Als die situatie zich voordoet of wordt verergerd, moet medisch advies worden gevraagd en moet de behandeling worden stopgezet. De diagnose van medicatovegebruikshoofdpijn (MOH) moet worden vermeld bij patiënten die vaak of dagelijks hoofdpijn hebben ondanks (of wegens) regelmatig gebruik van geneesmiddelen voor hoofdpijn. Bij concurrentieel gebruik van alcohol kunnen de bijwerkingen van de werkzame stof, vooral de bijwerkingen op het maag-darmkanaal of het centrale zenuwstelsel, toenemen bij gebruik van NSAID's. **Renaa:** over het algemeen kan frequent gebruik van pijnstillers, vooral van een combinatie van verschillende pijnstillende werkzame stoffen, leiden tot een permanente beschadiging van de nieren met een risico op nierinsufficiëntie (analgietacarcinomatose). (Nefrotische patiënten: er is een risico op nierstoornissen bij uitgebreide adolescenten. Bij dehydratie moet men er op toezicht dat voldoende vocht ingenomen wordt. Speciale aandacht is nodig bij kinderen met ernstige dehydratatie, bv. bij diarree). **Stoornis van de vrouwelijke vruchtbaarheid:** zie rubriek 4.4. **Productspecifieke waarschuwingen** NUROFEN 200 omhulde tabletten en NUROFEN 400 omhulde tabletten bevatten sucrose. Patiënten met zeldzame erfelijke aandoeningen als fructose-intolerantie, glucose-galactose malabsorptie of sucraze-isomaltase insufficiëntie dienen dit middel niet te gebruiken. NUROFEN 200 FastCaps en NUROFEN 400 FastCaps bevatten sorbitol. Er moet rekening worden gehouden met het additieve effect van gelijktijdig toegediende producten die sorbitol (of fructose) bevatten. In inname via de snotgat (of fracties) via de snotgat. Het gebatte aan sorbitol in geneesmiddelen voor oraal gebruik kan invloed hebben op de biologische beschikbaarheid van gelijktijdig toegediende andere geneesmiddelen voor oraalgebruik. Dit geneesmiddel bevat Ponceau 4R (E124). Kan allergische reacties veroorzaken.

Systeem/orgaanklasse	Frequentie	Bijwerking
Infecties en parasitaire aandoeningen	Zeer zelden	Infecties (na een ontbinding als gevolg van een infectie) (bij ontstaan van necrotiserende fasciïtis, in afzonderlijke gevallen kunnen ernstige huidinfecties en complicaties van de weke weefsels optreden tijdens een varicella infectie.
Bloed- en lymfestelselaandoeningen	Zeer zelden	Hematologische stoornissen (ernstige leukopenie, trombocytopenie, parcytopenie, agranulocytose), buikpijn, melena, hematemeis, ulcerale stomatitis, exacerbatie van colitis en ziekte van Crohn (zie rubriek 4.4) werden gerapporteerd na toediening. Minder vaak werd gastritis waargenomen. Oedeem, hypertensie en hartfalen werden gerapporteerd bij behandeling met NSAID's. Klinische studies wijzen erop dat gebruik van ibuprofen, met name hoge doses (2400 mg/dag), gepaard gaat met een verhoogd risico op arteriële trombotische gebeurtenissen (bijv. hypertensie, hypercoagulabiliteit, diabetes mellitus, isken), met name wanneer hoge doses ibuprofen (2400 mg/dag) nodig zijn. Gastro-intestinale effecten: GI bloeding, ulceratie of perforatie, die fataal kunnen zijn, zijn gerapporteerd met alle NSAID's om het even wanneer tijdens de behandeling, met of zonder waarschuwingssymptomen of voorgeschiedenis van ernstige GI evenementen. Het risico op GI bloeding, ulceratie of perforatie is hoger bij hogere dosering van het NSAID, bij patiënten met een voorgeschiedenis van ulcus, vooral indien gecombineerd met een bloeding of perforatie (zie rubriek 4.3), en bij ouderen. De patiënten moeten de behandeling starten met de laagste beschikbare dosering. Bij die patiënten moet een combinatie van beschermende middelen (bv. misoprostol of protonpompremmers) worden overwogen, evenals bij patiënten die tevens behaefte hebben aan acetylsalicylzuur in lage dosering of andere geneesmiddelen die het gastro-intestinale risico waarschijnlijk verhogen (zie rubriek 4.5). Patiënten met een voorgeschiedenis van GI toxiciteit, vooral ouderen, moeten eventuele ongewone abdominale symptomen (vooral GI bloeding) rapporteren, vooral in de beginfase van de behandeling. Voorzichtigheid is geboden bij patiënten die concurrentieel geneesmiddelen krijgen die het risico op ulceratie of bloeding kunnen verhogen, zoals orale corticosteroïden, anticoagulantia zoals warfarine, selectieve serotonineheropname-remmers en plaag-aggregatie-remmers zoals acetylsalicylzuur (zie rubriek 4.5). Als een GI bloeding of ulceratie optreedt bij patiënten die Nurofen krijgen, moet de behandeling worden stopgezet. Voorzichtigheid is geboden bij toediening van NSAID's aan patiënten met een voorgeschiedenis van maag-darmziekte (colitis ulcerosa, ziekte van Crohn) omdat de aandoeningen kunnen verergeren (zie rubriek 4.8). Ernstige huidreacties: ernstige huidreacties, soms met fatale afloop, zoals exfoliatieve dermatitis, Stevens-Johnsonsyndroom en toxische epidermale necrolyse, werden zeer zelden gerapporteerd in samenhang met het gebruik van NSAID's (zie rubriek 4.8). Het risico op de reacties blijft het hoogst in het begin van de behandeling. Meestal treedt de eerste manifestatie van de behandeling. Acute generaliseerde exanthematose pustulose (AGEP) is gemiddeld in samenhang met de behandeling met producten met ibuprofen. De behandeling met Nurofen moet worden gestopt bij het eerste optreden van tekenen en symptomen van ernstige huidreacties, zoals huiduitslag, kiesten van de slijmvliezen of andere tekenen van overgevoeligheid. (Uitwendig kan variëtelv leiden tot ernstige infectieuze complicaties van de huid en de weke weefsels. Het is raadzaam Nurofen niet te gebruiken in geval van varicella). Respirator: er kan een bronchospasme worden uitgelokt bij patiënten met (een voorgeschiedenis van) bronchiëal astma of allergische ziekte. Andere opmerkingen: zeer zelden worden ernstige acute overgevoeligheidsreacties (bijvoorbeeld anafylactische shock) waargenomen. Bij de eerste tekenen van een overgevoeligheidsreactie na innametoediening van Nurofen moet de behandeling worden stopgezet. Afhankelijk van de symptomen moeten de medisch vereeste maatregelen worden genomen door gespecialiseerd personeel. Ibuprofen, de werkzame stof in Nurofen, kan tijdelijk de bloedplasmaconcentratie (gegevens van dialyse) remmen. Daarom wordt aanbevolen patiënten met stollingsstoornissen zorgvuldig te volgen. Bij langdurige toediening van Nurofen moeten de leverwaarden, de nierfunctie en het aantal bloedcellen regelmatig worden gecontroleerd. Langdurig gebruik van onverschillig wek type pijnstillers voor hoofdpijn kan de hoofdpijn verergeren. Als die situatie zich voordoet of wordt verergerd, moet medisch advies worden gevraagd en moet de behandeling worden stopgezet. De diagnose van medicatovegebruikshoofdpijn (MOH) moet worden vermeld bij patiënten die vaak of dagelijks hoofdpijn hebben ondanks (of wegens) regelmatig gebruik van geneesmiddelen voor hoofdpijn. Bij concurrentieel gebruik van alcohol kunnen de bijwerkingen van de werkzame stof, vooral de bijwerkingen op het maag-darmkanaal of het centrale zenuwstelsel, toenemen bij gebruik van NSAID's. Renaa: over het algemeen kan frequent gebruik van pijnstillers, vooral van een combinatie van verschillende pijnstillende werkzame stoffen, leiden tot een permanente beschadiging van de nieren met een risico op nierinsufficiëntie (analgietacarcinomatose). (Nefrotische patiënten: er is een risico op nierstoornissen bij uitgebreide adolescenten. Bij dehydratie moet men er op toezicht dat voldoende vocht ingenomen wordt. Speciale aandacht is nodig bij kinderen met ernstige dehydratatie, bv. bij diarree). Stoornis van de vrouwelijke vruchtbaarheid: zie rubriek 4.4. Productspecifieke waarschuwingen NUROFEN 200 omhulde tabletten en NUROFEN 400 omhulde tabletten bevatten sucrose. Patiënten met zeldzame erfelijke aandoeningen als fructose-intolerantie, glucose-galactose malabsorptie of sucraze-isomaltase insufficiëntie dienen dit middel niet te gebruiken. NUROFEN 200 FastCaps en NUROFEN 400 FastCaps bevatten sorbitol. Er moet rekening worden gehouden met het additieve effect van gelijktijdig toegediende producten die sorbitol (of fructose) bevatten. In inname via de snotgat (of fracties) via de snotgat. Het gebatte aan sorbitol in geneesmiddelen voor oraal gebruik kan invloed hebben op de biologische beschikbaarheid van gelijktijdig toegediende andere geneesmiddelen voor oraalgebruik. Dit geneesmiddel bevat Ponceau 4R (E124). Kan allergische reacties veroorzaken.
Psychische stoornissen	Zeer zelden	Psychotische reacties, depressie.
Immuunsysteem-aandoeningen	Soms	Overgevoeligheidsreacties
Hartaandoeningen	Zeer zelden	Urticaria en pruritus. Ernstige overgevoeligheidsreacties. Mogelijke symptomen zijn zwelling van het gezicht, de tong, de lippen, dyspneu, tachycardie, hypotensie en ernstige shock. Exacerbatie van astma.
Zenuwstelsel-aandoeningen	Soms	Stoornissen van het centrale zenuwstelsel zoals hoofdpijn, duizeligheid, slaperigheid, agitatie, prikkelbaarheid of vermindering van astma.
Oogaanstoeningen	Zelden	Reactiviteit van de luchtwegen
Eenwrichtsorgaan- en oorsnoeaandoeningen	Zeer zelden	Exacerbatie van astma, bronchospasme of dyspneu.
Hartaandoeningen	Zeer zelden	Hartfalen, palpaties en oedeem, myocardinfarct.
Bloedvataandoeningen	Zeer zelden	Hypertensie, vasculitis.
Maagdarmstelselaandoeningen	Vaak	Gastro-intestinaal: kramen zoals buikpijn, misselijkheid en dyspepsie. Diarree, flatulentie, constipatie, zuurbranden, braken en licht gastro-intestinaal bloedeffecten (zeldzaam). Ook kan astma anemie kan veroorzaken.
Huid- en onderhuidsaandoeningen	Soms	Maag-darmziekte, perforatie of GI bloeding. Ulceratie, stomitis, exacerbatie van colitis en ziekte van Crohn (zie rubriek 4.4), gastritis.
Nier- en urinewegaandoeningen	Zeer zelden	Oefoefagitis en vorming van (dialyza-achtige) dactylorsten, urosepsis.
Lever- en galandaandoeningen	Zeer zelden	Leverfunctiestoornis, leverbeschadiging, vooral bij een langdurige behandeling met hoge doses en hepatitis.
Huid- en onderhuidsaandoeningen	Soms	Allerharnde soorten huiduitslag.
Bloedvataandoeningen	Zeer zelden	Ernstige huidreacties zoals bulleuze reacties, Wadema's syndroom, exacerbatie van colitis en ziekte van Crohn (zie rubriek 4.4), gastritis, Fotsensibiliteitsreacties.
Nier- en urinewegaandoeningen	Zelden	Zelden kunnen ook beschadiging van het nierweefsel (papillonecrose) worden waargenomen. Niet-steroïdale anti-inflammatoire middelen (NSAID) kunnen de nierfunctie verergeren. Bij sommige patiënten met een verminderde nierfunctie (bv. uitgedroogde patiënten of oudere patiënten met een verminderde nierfunctie) kan gelijktijdige toediening van een ACE-remmer, beta-blokkers en angiotensine II-receptorantagonisten en diuretica NSAID's kunnen de effecten van de geneesmiddelen vermindern. Bij sommige patiënten met een verminderde nierfunctie (bv. uitgedroogde patiënten of oudere patiënten met een verminderde nierfunctie) kan gelijktijdige toediening van een ACE-remmer, een beta-blokker of een angiotensine II-receptorantagonist en geneesmiddelen die het cyclo-oxygenase remmen, resulteert in een verdere verslechtering van de nierfunctie met mogelijk een acute nierinsufficiëntie, die gewoonlijk reverbibel is. Daarom is voorzichtigheid geboden bij gebruik van de combinatie, vooral bij ouderen. De patiënten moeten voldoende vocht innemen en na de start van een concurrentiende behandeling en periode, daarna moet worden overwogen om de nierfunctie te monitoren. Diuretica kunnen het risico op nefrototoxiciteit van NSAID's verhogen. Hartglycosiden zoals digoxine: NSAID's kunnen hartfalen verergeren, de GFR verlagen en het aanrijven van een mogelijke stijging van de plasmaconcentratie van lithium. Bij correct gebruik (gedurende hoogstens 4 dagen) is een controle van de serumspiegel van digoxine in de regel niet vereist. Clozapine: hoger risico op nefrototoxiciteit. Lithium: er zijn aanwijzingen van een mogelijke stijging van de plasmaconcentratie van lithium. Bij correct gebruik (gedurende hoogstens 4 dagen) is een controle van de serumspiegel van lithium in de regel niet vereist. Diuretica en sulfonurydiazole geneesmiddelen die probeerend of sulfonurydiazole bevatten, kunnen de excretie van kaliumremmen. Kaliumsparende diuretica: concurrentiende toediening van Nurofen en kaliumsparende diuretica kan leiden tot hyperkaliëmie (controle van het serumkalium wordt aanbevolen). Methotrexaat: Er zijn aanwijzingen van een mogelijke stijging van de plasmaconcentratie van methotrexaat. Toediening van Nurofen minder dan 24 uur voor of na toediening van methotrexaat kan de concentratie van methotrexaat en de toxiciteit ervan verhogen. Zidovudine: Er zijn aanwijzingen van een verhoogd risico op hematose en hematoom bij hiv-positieve hemofiliëpatiënten die een behandeling krijgen met zidovudine en ibuprofen. Sulfonurydiazole-remmers: in klinische studies werden interacties en antiabactica (sulfonurydiazole-remmers). Hewel er tot nog toe geen interacties werden beschreven tussen ibupro

10 Chronische pancreatitis in kern(ant)woorden

De alveesklier of pancreas is een complex orgaan van het spijsverteringsstelsel dat betrokken is bij heel wat fysiologische reacties. Maar het orgaan kan ook brutaal en plots ontstoken raken: we hebben het dan over acute pancreatitis, of over een herhaalde ontsteking: chronische pancreatitis.

1 Acute pancreatitis (AP) is een soms ernstige ziekte die een multidisciplinaire behandeling vergt. Het meest kenmerkende symptoom is een <intense pijn die plotseling opkomt en vaak gepaard gaat met braken en koorts. De patiënt neemt een karakteristieke voorovergebogen houding aan (foetus- of S-houding). Er kan een reflexverlamming van de darmen optreden, die in 1 op de 3 tot een occlusief syndroom leidt.

In de meest ernstige gevallen kan een shock optreden en/of moet 30% van de patiënten op intensieve worden opgenomen. De twee belangrijkste oorzaken zijn alcoholintoxicatie en cholelithiasis (galstenen), die 36% en 3% van AP vertegenwoordigen. De andere oorzaken zijn te wijten aan geneesmiddelen, iatrogen, infectieus, metabolisch, geassocieerd met inflammatoire, spijsverterings- of dysimmuunziekten, tumoren of genetisch. De complicaties van acute pancreatitis zijn divers. Het gaat dan bv. om ademhalingsproblemen, acuut nierfalen, zweren of zelfs spijsverteringsperforaties...

De latere gevolgen zijn pancreascysten of exocriene pancreasinsufficiëntie (verantwoordelijk voor tekorten) of endocrien (resulteerd in diabetes). Acute pancreatitis kan soms ook evolueren naar chronische pancreatitis.

2 Chronische pancreatitis (CP) is een chronische ontsteking van de alveesklier die leidt tot permanente structurele laesies en samengaat met sclerose en ductale stenose, gevolgd door een verslechtering van de exocriene en endocriene functies (pancreasinsufficiëntie of PI). Een chronische pancreatitis is de belangrijkste oorzaak van pancreasinsufficiëntie. Dit wordt beschreven als een deficiëntie in de productie van

de pancreasenzymen, wat leidt tot een slechte vertering van het voedsel en klinisch tot het bestaan van steatorroe (vetdiarree) bij exocriene pancreasinsufficiëntie. Endocriene pancreasinsufficiëntie resulteert in diabetes.

3 De incidentie van de ziekte, die duidelijk meer voorkomt bij mannen, wordt geschat tussen 4 en 32/100.000, de prevalentie stijgt tussen 26 en 99 per 100.000.

4 De diagnose van chronische pancreatitis gebeurt op basis van de aanwezigheid van symptomen en het opnieuw optreden van aanvallen, die mogelijk te linken zijn met een evocatieve context (alcoholisme, familiegeschiedenis, enz.).

Hiervoor zal men verschillende onderzoeken uitvoeren:

- Een bloedonderzoek met focus op de dosering van lipase en amylase (twee pancreasenzymen).
- Een abdominale echografie, met als doel mogelijke galstenen op te sporen.
- Een CT-scan die de visualisatie van de pancreas (en in het bijzonder de mate van necrose) en de mogelijke aanval van de naburige structuren mogelijk maakt. Dit gebeurt niet systematisch.
- Een staalname (door de huid) van de vloeistoffen rond de alveesklier, om een infectie al dan niet te bevestigen.

De belangrijkste oorzaak van CP is chronisch alcoholisme (80%). Ook het tabaksgebruik en metabole en genetische factoren zijn betrokken bij het ontstaan van CP. Ongeveer 5% van de alcoholproblematische patiënten ontwikkelt CP.

TOT DE NIET-ALCOHOLISCHE OORZAKEN VAN CP BEHOREN VERDER NOG:

- een erfelijke oorzaak **vóór de leeftijd van 35 jaar**;
- **na de leeftijd van 55 jaar** en het ontbreken van een aanwijsbare oorzaak, soms een tumoroorzaak;
- **op alle leeftijden** kan er sprake zijn van een auto-immuunziekte.

6 In het beginstadium gaat de ziekte gepaard met aanvallen van acute pancreatitis en met een terugkerende en chronische pijn, de belangrijkste klinische manifestatie van de ziekte. Exocriene PI komt bijna onvermijdelijk voor na gemiddeld tien jaar evolutie van de ziekte.

Dit moet u weten

Diabetes is een belangrijke, late maar bijna onvermijdelijke complicatie van CP.

7 Exocriene pancreasinsufficiëntie veroorzaakt steatorroe (vetdiarree of abnormale, slechtverteerde ontlasting) en matig gewichtsverlies. Dit komt alleen voor in geëvolueerde vormen. Steatorroe resulteert in een heldere, kleverige, intensere slechtgeurende, drijvende ontlasting die het toilet papier bevekt als een vette substantie. Mensen met steatorroe ervaren soms fecale incontinentie of een olieachtige lekkage. Er kan ook sprake zijn van darmgas en een opgeblazen gevoel, veroorzaakt door de gisting van onverteerd voedsel in de dikke darm.

Exocriene PI kan ook zorgen voor een zeker gewichtsverlies, omdat de patiënten niet voldoende calorieën opnemen uit het ingenomen voedsel.

Veel patiënten met exocriene PI zullen dan ook te maken krijgen met voedingstekorten, vooral van in vet oplosbare vitaminen zoals A, D, E en K, omdat ze niet genoeg vet opnemen om deze vitaminen goed te kunnen absorberen.

De symptomen

VAN MALABSORPTIE VAN VOEDINGSSTOFFEN EN DE VEELVOORKOMENDE OORZAKEN ZIJN:

Een zekere vermoeidheid (onvoldoende hoeveelheid calorieën of verschillende voedingstekorten).

Bloedarmoede (vitamine B12 of ijzertekort).

Botziekte (vitamine D-tekort).

Bloedstollingsstoornissen (vitamine K-tekort).

De behandeling verschilt, afhankelijk van de ernst van de pancreatitis. Bij een goedaardige pancreatitis omvat de behandeling pijnbehandeling, hydro-elektrische herbalancering (door infusies), mogelijk antibiotica en een gepast dieet.

Samen met de symptomen te wijten aan de malabsorptie is ondervoeding het belangrijkste gevolg van exocriene pancreasinsufficiëntie.

De behandeling van de pijn is essentieel. Het stoppen van alcohol- en tabaksgebruik is een belangrijke factor bij de pijnbeheersing. Kleine, frequente maaltijden gedurende de dag zijn beter dan twee hoofdmaaltijden. Het gebruik van paracetamol en NSAID's op voorschrift is normaal bij pijn met een lage intensiteit. Op langere termijn is het essentieel om langdurig voorschrift en gebruik ervan te vermijden.

De behandeling van Endocriene PI is gebaseerd op insuliner therapie, terwijl exocriene PI wordt behandeld met pancreasextracten. Deze zijn des te meer geïndiceerd wanneer er sprake is van steatorroe en/of aanzienlijk gewichtsverlies, en moeten tijdens een maaltijd worden ingenomen. Enzymvervangende therapie wordt goed verdragen en is effectief, mits de door de arts voorgeschreven dosering strikt wordt nageleefd. Bij een aanzienlijk deel van de patiënten is een adequate symptomatische respons op orale enzymsubstitutie therapie met exocriene pancreasinsufficiëntie nog steeds niet geassocieerd met een normale voedingstoestand; daarom moet de voedingsstatus altijd worden gecontroleerd. Soms kan een operatie nodig zijn voor de behandeling van chronische pancreatitis. Deze chirurgische ingrepen richten zich dan vooral op het doorboren van cysten of het ontstoppen van de pancreaskanalen of het galkanale (ook galwegen genoemd).

De opvolging is voornamelijk klinisch en gebaseerd op de naleving van de alcoholontwenning, het gewicht, de aanwezigheid en/of herhaling van diarree en de controle van diabetes.

Een psychologische ondersteuning kan nuttig zijn, zoals bij elke chronische ziekte die een grote invloed heeft op de leefkwaliteit.

Ann Daelemaans

Advertisement for Creon 35000 420mg pancreatine. Includes a table of product prices and the text 'POWERING SMART DIGESTION'. The table lists Creon 5000 (20g granulaat) at €20,80, Creon 10000 (20 capsules) at €9,95, Creon 10000 (100 capsules) at €22,22, Creon 25000 (100 capsules) at €45,28, Creon 35000 (100 capsules) at €60,84, and Creon 35000 (200 capsules) at €113,18. It also lists PP, Cat. A, and Cat. B prices.

NAAM VAN HET GENEESMIDDEL Creon 5.000 maagsprentende granulaat KLINISCHE GEGEVENS Therapeutische indicaties Behandeling van exocriene pancreasinsufficiëntie bij pediatrische en volwassen patiënten en hangt af van de individuele behoeften en de mate van de samenstelling van de individuele behoeften en hangt af van de mate van de samenstelling van de individuele behoeften en hangt af van de mate van de samenstelling van de individuele behoeften... (Text continues with detailed clinical data for Creon 5000, 10000, 25000, and 35000).

NAAM VAN HET GENEESMIDDEL Creon 10.000, 1500 mg maagsprentende capsules, hard Kwalitatieve en kwantitatieve samenstelling Een maagsprentende capsule, hard bevat: Pancreatische 150 mg equivalent aan Amylase 8.000 eenheden Eur. Ph., Lipase 10.000 eenheden Eur. Ph., Protease 600 eenheden Eur. Ph., Bekomen vanaf pancreasopspor van varkensvrije. Farmaceutische vorm Maagsprentende capsules, hard, ondoorschijnende, bruine kop en doorschijnend lichaam. Elke capsule, hard bevat lichtbruine mini-ingegraven met een maagsprentende omhulling. Orale gebruik. KLINISCHE GEGEVENS Therapeutische indicaties Creon 10.000 is aangegeven bij de behandeling van exocriene pancreasinsufficiëntie bij pediatrische patiënten met maar niet gelimiteerd tot: -Mucoviscidose -Chronische pancreatitis... (Text continues with detailed clinical data for Creon 10000).

NAAM VAN HET GENEESMIDDEL Creon 25.000, 300 mg maagsprentende capsules, hard Kwalitatieve en kwantitatieve samenstelling Een maagsprentende capsule, hard bevat: Pancreatische 300 mg equivalent aan Amylase 18.000 eenheden Eur. Ph., Lipase 25.000 eenheden Eur. Ph., Protease 1.100 eenheden Eur. Ph., Bekomen vanaf pancreasopspor van varkensvrije. Farmaceutische vorm Maagsprentende capsules, hard, ondoorschijnende, bruine kop en doorschijnend lichaam. Elke capsule, hard bevat lichtbruine mini-ingegraven met een maagsprentende omhulling. Orale gebruik. KLINISCHE GEGEVENS Therapeutische indicaties Creon 25.000 is aangegeven bij de behandeling van exocriene pancreasinsufficiëntie bij pediatrische patiënten met maar niet gelimiteerd tot: -Mucoviscidose -Chronische pancreatitis... (Text continues with detailed clinical data for Creon 25000).

NAAM VAN HET GENEESMIDDEL Creon 35.000, 420 mg maagsprentende capsules, hard Kwalitatieve en kwantitatieve samenstelling Creon 35.000 Een maagsprentende capsule, hard bevat 420 mg pancreasopspor equivalent aan Lipase 20.000 eenheden Eur. Ph., Amylase 4.000 eenheden Eur. Ph., Protease 1.400 eenheden Eur. Ph., Bekomen vanaf pancreasopspor van varkensvrije. Farmaceutische vorm Orale gebruik. KLINISCHE GEGEVENS Therapeutische indicaties Creon 35.000 is aangegeven bij de behandeling van exocriene pancreasinsufficiëntie bij pediatrische patiënten met maar niet gelimiteerd tot: -Mucoviscidose -Chronische pancreatitis... (Text continues with detailed clinical data for Creon 35000).

ONZE OPLOSSINGEN OM DE

WINTER

op natuurlijke wijze

TE TROTSEREN!

Plantigom[®]VERZACHT DE
KEEL⁴

Nieuwe formule

Gommetjes met
WEEGBREE
2 x meer
geconcentreerdRODE
VRUCHTEN-
SMAAKZONDER SUIKER
ZONDER MENTHOL

Voedingssupplement

Eucalyplus[®]
FORTEMAAKT DE NEUS
SNEL VRIJFRISHEID VAN EUCALYPTUS + MUNT
Zonder gewenning

Medisch hulpmiddel CE

Plantil[®]KALMEERT DE
LUCHTWEGEN¹

WEEGBREE & ZOETHOUT

Zonder suiker • Zonder toegevoegde aroma's

Voedingssupplement

Thymotil[®]DRINKBARE OPLOSSING
VOOR DE KEEL²

TIJM

Zonder suiker • Zonder conserveringsmiddelen

Voedingssupplement

Plantivox[®]GOMMETJES
VOOR DE STEM³NEW
Verbeterde
formule

WEEGBREE & ERYSIMUM

Zonder suiker

Voedingssupplement

BELGISCH
FARMACEUTISCH
LABORATORIUM

¹Weegbree en zoethout verzachten de luchtwegen. ²Tijm verzacht de keel. ³Erysimum en weegbree verzachten de stembanden bij heesheid van korte duur of vermoeidheid van de stembanden. ⁴Weegbree verzacht de keel.

Recente aanbevelingen voor de behandeling van aambeien

Aambeien behoren tot de meest voorkomende goedaardige anorectale ziekten. Het gaat dan meestal om aanvallen die variëren van een eerder gewoon ongemak tot zeer pijnlijk ongemak. Na de uitsluiting van het risico op complicaties en de controle van de goedaardige en tijdelijke aard van de symptomen, moet het apothekerteam de oorzaken en de symptomen van de ziekte uitleggen.

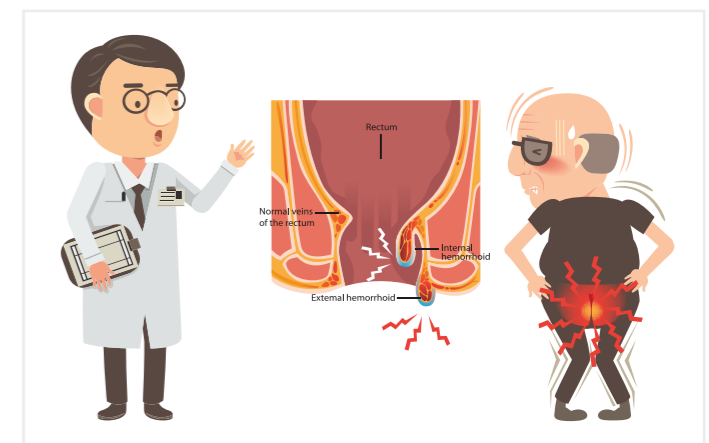
Waar gaat het over?

Aambeien zijn vasculaire sponsachtige bobbelletjes die normaal aanwezig zijn in het anale kanaal.

Wij onderscheiden:

- ➔ **Uitwendige aambeien** bevinden zich buiten de sluitspier, onder de huid van de anus die zeer gevoelig is voor pijn.
- ➔ **Inwendige aambeien**, samengedrukt door de anale sluitspier, zijn meestal niet pijnlijk, zelfs niet als ze (ver)wijd zijn, maar zijn gevoelig voor gas- en ontlastingsdruk.

Een aanval van aambeien komt overeen met een overdreven verwijding en ontsteking van de vaten van de hemorrhoidale plexus.

Wat zijn de symptomen?

Uitwendige aambeien

- ➔ De symptomen zijn voornamelijk trombozes, gekenmerkt door een blauwachtige, enkelvoudige of meervoudige zwelling, min of meer oedemateus. Meestal verdwijnt dit soort symptomen spontaan binnen enkele dagen.

Inwendige aambeien

- ➔ De symptomen zijn:

- **bloeding:** het meest voorkomende symptoom van aambeien en een bron van bezorgdheid bij colorectale kanker. De bloeding is het gevolg van de erosie van de interne hemorrhoidale bobbelletjes. Het bestaat uit rood bloed, dat zichtbaar is aan het einde van de ontlasting. Deze bloeding kan, maar dat is zeldzamer, verantwoordelijk zijn voor bloedarmoede door ijzertekort. Een systematische colonoscopie is nodig wanneer de bloeding optreedt na de leeftijd van 45 jaar en een dergelijk onderzoek de afgelopen vijf jaar niet is uitgevoerd;
- **hemorrhoidale prolaps**, een gevolg van het uitrekken van de ondersteunende weefsels van inwendige aambeien, wordt geclassificeerd in vier stadia, gaande van congestieve aambeien (stadium 1) tot permanente niet-reduceerbare hemorrhoidale prolaps (stadium 4);
- **hemorrhoidale trombose;**
- **jeuk aan de anus.**

Bij aambeien is pijn niet altijd aanwezig en ook niet altijd gerelateerd aan het anatomische belang van dit fenomeen: grote aambeien kunnen pijnloos blijven terwijl kleine verwijdingen zeer pijnlijk kunnen zijn.

Wat zijn de risicofactoren?

Enkele factoren kunnen de symptomen bevorderen en/of verergeren:

- ➔ Sommige levensfasen bij vrouwen: zwangerschap, bevalling, postpartum en premenstruele periode.
- ➔ Een constipatie.
- ➔ Een episode van diarree door irritatie.
- ➔ Lichamelijke inactiviteit.
- ➔ Overgewicht en obesitas.
- ➔ Consumptie van alcohol en kruidige gerechten.
- ➔ Het beoefenen van bepaalde sporten en dergelijke (fietsen, paardrijden, enz.).

Welk advies kunt u geven?

Het belangrijkste hygiëne- en voedingsadvies is een met vezels verrijkte voeding, met als doel de darmtransit te reguleren. Wanneer dit onvoldoende blijkt, kunnen osmotische laxeremiddelen en/of slijmstoffen soelaas brengen, vooral bij een acute crisis (trombose, bloeding), of soms zelfs chronisch bij constipatie die blijft aanhouden ondanks leefstijl- en dieetmaatregelen.

Het wordt niet aanbevolen om exonerantia of lokale laxeremiddelen te gebruiken in geval van acute hemorrhoidale manifestaties.

De verbetering van de transitproblemen beïnvloedt alle aambeien-symptomen zoals pijn, verzakking en bloeding.

U adviseert om bij een opflakking voedsel te vermijden dat het spijsverteringsslijmvlies irriteert. Het gaat dan om vlees, kruidige gerechten, alcoholische of opwindende dranken (koffie, thee, cola's), koolzuurhoudende dranken.

De patiënt mag ook de ontlasting niet uitstellen wanneer het gevoel eraan komt en mag niet lang op de wc blijven zitten. Indien mogelijk en in geval van moeite met persen, kan de patiënt gaan zitten waarbij hij de benen ongeveer 30 cm optilt om tot een positie te komen die een gehurkte positie benadert.

Regelmatige lichaamsbeweging stimuleert de bloedsomloop en de spijsvertering en voorkomt zo de vorming van aambeien.

Diarree moet men ook zeker behandelen, vooral in het geval van organische diarree, met transitvertragers of spijsverteringsverbanden in geval van functionele diarree.

Wat met de medische behandelingen?

De beschikbare behandelingen zijn medisch, chirurgisch of instrumenteel. Deze kunnen trouwens gecombineerd worden.

De medische of instrumentele behandeling volstaat in 90% van de meest courante gevallen en moeten altijd in overeenstemming zijn met de leef- en voedingsregels.

De medicamenteuze behandeling gebeurt oraal en lokaal, kan episodische hemorrhoidale aanvallen oplossen, maar voorkomt geen recidieven. Wanneer de opstoten vaak voorkomen, kunt u als apotheketeam de patiënt informeren over het voordeel van instrumentele of chirurgische methoden.

De lokale behandelingen (zetpillen, crèmes, zalven) moeten een smerende en/of beschermende hulpstof bevatten (nuttig bij rectale bloeding of trombose), al dan niet gecombineerd met een lokaal anestheticum (nuttig bij pijn en/of ontsteking, bijvoorbeeld bij hemorrhoidale trombose) en/of corticosteroiden (nuttig bij pijn en/of ontsteking, maar ook om lokale ontstekingsverschijnselen te verminderen).

Flebotonica vormen een heterogene klasse van geneesmiddelen die worden gebruikt voor de behandeling van aambeien in de minder ernstige stadia (1e en 2e graad). Ze worden gecombineerd met de versterking van de wand van de bloedvaten, de verhoging van de veneuze tonus en lymfedrainage en de normalisering van de capillaire permeabiliteit. De flebotonica waren het onderwerp van een Cochrane Review van 24 onderzoeken die zich voornamelijk op diosmine richtten, waaruit bleek dat die een effect kan hebben op de bloedingen.

VOLGENS DEZE REVIEW VERMINDEREN ZE:

De jeuk met
77%

De bloedingen met
88%

De post-aambeio-
peratieve
bloeding met
82%

De lekkages met
88%

Ze verbeteren alle symptomen met een factor 15.

Het gebruik van flebotonica is dan ook aanbevolen bij aambeien gedurende een korte periode.

NSAID's zijn effectief bij de pijn van hemorrhoidale trombose. Het falen van een medische behandeling leidt tot instrumentele en/of chirurgische behandelingen. Wat betreft de instrumentele behandelingen: hun doel is om twee symptomen onder controle te houden: de bloeding en de verzakking. De belangrijkste technieken zijn: scleroserende injecties; infraroodfotocoagulatie, ligatie van elastiekjes (eventueel te combineren met cryotherapie).

Men moet een **totale colonoscopie** overwegen (indien die niet recent gebeurde) om een proximale bron van bloeding uit te sluiten. Het is strikt geïndiceerd na 45 jaar of in geval van risicofactoren voor colorectale kanker, in geval van bloedarmoede, gewichtsverlies, verandering van de stoelgang of bij het uitblijven van een reactie op de initiële behandeling. Men moet ook inflammatoire darmaandoeningen uitsluiten.

Virginie Villers

daflon[®] 500

GEMICRONISEERD

Verlicht de symptomen van aambeien!

NAAM VAN HET GENEESMIDDEL: Daflon 500 mg filmomhulde tabletten. **KWALITATIEVE EN KWANTITATIEVE SAMENSTELLING:** Gemicroniseerde gezuiverde flavonoïde fractie (500 mg), die 450 mg diosmine en 50 mg in hesperidine uitgedrukte flavonoïden bevat. Voor de volledige lijst van hulpstoffen, zie SPK. **FARMACEUTISCHE VORM:** Ovale, zalmkleurige filmomhulde tabletten. **THERAPEUTISCHE INDICATIES:** - Behandeling van verschijnselen van functionele of organische chronische veneuze insufficiëntie van de onderste ledematen: zwaartegevoel, pijn, nachtelijke krampen, oedeem, trofische stoornissen. Behandeling van de acute crisis van de hemorrhoidale ziekte, voorgesteld als onderhoudsbehandeling van functionele en objectieve verschijnselen van hemorrhoidaal lijden. **DOSERING EN WIJZE VAN TOEDIENING:** Dosering: Veneuze ziekte: Gebruikelijke dosis: 2 tabletten per dag in één inname of 2 verschillende innames, bij de maaltijd. Hemorroïdale ziekte: Acute crisis: 6 tabletten per dag gedurende de 4 eerste dagen, dan 4 tabletten per dag gedurende 3 dagen. Onderhoudsbehandeling: 2 tabletten per dag. **Wijze van toediening:** Oraal gebruik. **CONTRA-INDICATIES:** Overgevoeligheid voor het actieve bestanddeel of voor één van de hulpstoffen in het product. **BIJZONDERE WAARSCHUWINGEN EN VOORZORGEN BIJ GEBRUIK**:** De behandeling met venotropica mag niet langer dan 3 maanden duren zonder een herevaluatie van de symptomatologie. De toediening van dit product als symptomatische behandeling van een hemorrhoidale crisis sluit een specifieke behandeling van andere anale ziekten niet uit. Indien de symptomen niet vlug verdwijnen, moet er een proctologisch onderzoek worden uitgevoerd en de behandeling worden herzien. Daflon 500 mg bevat minder dan 1 mmol natrium (23 mg) per tablet en is dus in wezen 'natriumvrij'. **INTERACTIES:** Tot nu toe zijn er geen interacties met andere geneesmiddelen gemeld. **ZWANGERSCHAP EN BORSTVOEDING**:** Uit voorzorg heeft het de voorkeur het gebruik van Daflon 500 mg te vermijden tijdens de zwangerschap. Het is niet bekend of het actief bestanddeel/metabolieten in de moedermelk wordt uitgescheiden. Risico voor pasgeborenen/zuigelingen kan niet worden uitgesloten. Er moet worden besloten of borstvoeding moet worden gestaakt of er moet worden gestopt met/afgezien van de behandeling met Daflon 500 mg, rekening houdend met het voordeel van borstvoeding voor het kind en met het voordeel van de behandeling voor de vrouw. **VRUCHTBAARHEID** BEÏNVLOEDING VAN DE RIJVAARDIGHEID EN VAN HET VERMOGEN OM MACHINES TE BEDIENEN**** **BIJWERKINGEN:** Samenvatting van het veiligheidsprofiel: de bijwerkingen gemeld met Daflon tijdens de klinische studies zijn gematigd. Het zijn voornamelijk gastro-intestinale stoornissen (diarree, dyspepsie, misselijkheid, braken). De volgende bijwerkingen kunnen worden waargenomen en zijn geklasseerd volgens de volgende frequentie: zeer vaak ($\geq 1/10$); vaak ($\geq 1/100$, $< 1/10$); soms ($\geq 1/1000$, $< 1/100$); zelden ($\geq 1/10000$, $< 1/1000$); zeer zelden ($< 1/10000$); niet bekend (kan met de beschikbare gegevens niet worden bepaald). **Zenuwstelselaandoeningen:** Zelden: duizeligheid, cefalea, ongemak. **Maagdarmstelselaandoeningen:** Vaak: diarree, dyspepsie, misselijkheid, braken - Soms: colitis. - Niet bekend*: buikpijn. **Huid- en onderhuidaandoeningen:** Zelden: pruritus, rash, urticaria. - Niet bekend*: geïsoleerd oedeem van het gezicht, de lippen, de oogleden. Uitzonderlijk een Quincke-oedeem *Post-marketing ervaring De melding van vermoedelijke bijwerkingen: Het is belangrijk om na toelating van het geneesmiddel vermoedelijke bijwerkingen te melden. Op deze wijze kan de verhouding tussen voordelen en risico's van het geneesmiddel voortdurend worden opgevolgd. Beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg wordt verzocht alle vermoedelijke bijwerkingen te melden via: België: Federaal agentschap voor geneesmiddelen en gezondheidsproducten – Afdeling Vigilantie – Postbus 97 - B-1000 Brussel Madou - Website: www.eenbijwerkingmelden.be E-mail: adr@fagg.be Luxemburg: Centre Régional de Pharmacovigilance de Nancy Bâtiment de Biologie Moléculaire et de Biopathologie (BBB) CHRU de Nancy – Hôpitaux de Brabois Rue du Morvan 54 511 VANDOEUVRE LES NANCY CEDEX Tél : (+33) 3 83 65 60 85 / 87 E-mail : crpv@chru-nancy.fr of Direction de la Santé Division de la Pharmacie et des Médicaments 20, rue de Bitbourg L-1273 Luxembourg-Hamm Tél : (+352) 2478 5592 E-mail : pharmacovigilance@ms.etat.lu Lien pour le formulaire : <https://guichet.public.lu/fr/entreprises/sectoriel/sante/medecins/notification-effets-indesirables-medicaments.html> **OVERDOSERING**** Er is een beperkte ervaring met overdosering van Daflon. De meest frequent gemelde bijwerkingen in gevallen van overdosering zijn gastro-intestinale klachten (zoals diarree, misselijkheid, buikpijn) en huid-aandoeningen (zoals jeuk, huiduitslag). De behandeling van een overdosis moet bestaan uit het behandelen van de klinische symptomen. **FARMACODYNAMISCHE EIGENSCHAPPEN**:** Venotonicum en vasculoprotector. Daflon 500 mg werkt in op het vasculaire terugstromingssysteem: ter hoogte van de venen vermindert het de veneuze uitzetbaarheid en verlaagt het de veneuze stase, ter hoogte van de microcirculatie normaliseert het de capillaire doorlaatbaarheid en verhoogt het de capillaire weerstand, ter hoogte van de lymfe verhoogt het het lymfedebiet. **VERPAKKING:** Dozen van 30, 36, 60, 90, 120 en multiverpakking van 180 (2 dozen van 90). **HOUDER VAN DE VERGUNNING VOOR HET IN DE HANDEL BRENGEN:** SERVIER BENELUX N.V., Internationalelaan 57 - 1070 Brussel, België. **NUMMER VAN DE VERGUNNING VOOR HET IN DE HANDEL BRENGEN:** België: BE145153; G.H. Luxemburg: 2008079860. **AFLEVERINGSWIJZE:** vrij. **DATUM VAN HERZIENING VAN DE TEKST:** Goedkeuringsdatum: 02/2021 **Voor de volledige informatie, zie SPK. BN DN NA 02 21 - Goedkeuringsdatum van de verkorte SPK: 08/09/2021.

Publieke prijs (= ten laste van de patiënt)

180 tabletten	€ 48,87
120 tabletten	€ 35,98
90 tabletten	€ 30,72
60 tabletten	€ 22,75
30 tabletten	€ 14,23

SERVIER
moved by you

Heb je soms last van buikpijn, krampen, opgeblazen gevoel of winderigheid?

Blijf genieten van gezonde voeding dankzij enzymtherapie.

lactose-intolerantie

LACTOSE-OK®

Helpt de vertering van lactose of melksuiker in melk en melkproducten te verbeteren dankzij exogeen lactase (β-D-galactosidase).

complexe koolhydraten-intolerantie

PREFLATINE-OK®

Met alpha-galactosidase, aangewezen bij moeilijke vertering van granen, groenten, peulvruchten, fruit en complexe suikers.

spijsverteringsproblemen

DIGEST-OK®

Helpt lactose, koolhydraten, vetten en eiwitten te verteren en voorkomt algemene verteringsproblemen door de aanwezigheid van verschillende spijsverteringsenzymen.

glutengevoeligheid

GLUTEOSTOP®

Bevat een uniek spijsverteringsenzym, prolyl-oligopeptidase, waardoor gluten afgebroken kunnen worden.

SPIJSVERTERINGSSTOORNISSEN ALOM

ONGEACHT HET UUR, DE DAG OF HET SEIZOEN, KLACHTEN OVER SPIJSVERTERINGSSTOORNISSEN ZIJN ER HAAST ALTIJD. DE BEOORDELING ERVAN EN UW ADVIES BIJ ENKELE VRIJ FREQUENTE 'CASES' UIT DE DAGELIJKSE PRAKTIJK.

DOSSIER GEMAAKT DOOR NATHALIE EVRARD EN ANN DAELEMANS, APOTHEKERS.

"IK HEB ECHT VEEL STRESS, MIJN MAAG DOET PIJN EN ALLES LIJKT TE BRANDEN."

Gewoonlijk kan brandend maagzuur gemakkelijk worden behandeld in de apotheek door de aanpassing van de voeding te combineren met bepaalde geneesmiddelen die de zuurgraad bekampen.

U moet wel opletten dat u de samenhangende klinische symptomen niet onderschat en dus geen ernstige pathologieën over het hoofd ziet, zoals bv. GERD, die kunnen leiden tot slokdarmontsteking, pijn van ulceratieve oorsprong of een tumor!

Wanneer moet u doorverwijzen?

Bij aanwezigheid van een van de volgende symptomen is een raadpleging van de arts noodzakelijk:

- chronisch of herhaald branderig gevoel wanneer de medicatie wordt gestopt (maagzweer);
- gevoel van ongemak of moeite met het doorslikken van voedsel, hoest, astma, keelpijn, inspiratoire dyspnoe, dysfonie (GERD);
- gewichtsverlies, verlies van eetlust (maagkanker);
- oprispingen van bloed (= haematemes) door zweer of maagkanker...;
- buikpijn en diarree (ziekte van Crohn);
- geelzucht, koorts (cirrose).

Welke behandelingen kunnen via de apotheek?

U kunt kiezen uit **drie groepen medicijnen**:

1. De antacida (aluminium-, magnesium- of calciumzouten) verminderen plaatselijk de maagzuurgraad door het zoutzuur te bufferen en te neutraliseren. Ze hebben het voordeel dat ze snel werken en kunnen ook worden genomen op het moment van de pijn of vlak voor het slapengaan. Enig nadeel: ze werken slechts voor een beperkte tijd. Een speciale voorzorgsmaatregel die men in acht moet nemen, is het uitstel van ten minste twee uur tussen de inname van een antacidum en dat van een ander medicijn. **Alginaten** vormen een stroperige bovendienende gel op het oppervlak van de maaginhoud. Ze vormen dus een mechanische barrière die de reflux voorkomt. Ze worden na de maaltijd ingenomen en werken vrijwel onmiddellijk. Net als maagzuurremmers kunnen ze interageren met andere geneesmiddelen, waardoor er een pauze van ten minste twee uur nodig is tussen hun inname en die van andere medicijnen.

Uw advies

Antacida en alginaten beveelt u alleen aan bij milde tot matige pijn, waarbij u moet melden dat de werkingduur van dit type medicatie niet langer is dan anderhalf uur.

2. H2-blokkers remmen de zuursecretie af door zich competitief te binden aan maagwandcelreceptoren. Ze handelen snel en men neemt ze in op het moment van de aanval, vóór een maaltijd of vóór het slapengaan. Ze worden goed verdragen, maar kijk wel uit voor geneesmiddelinteracties en het fenomeen van farmacodynamische tolerantie.

Uw advies

H2-blokkers werken snel (na een half uur), hun werkingduur bedraagt 10 tot 12 uur. U kunt ze daarom best voor 's avonds aanbevelen om nachtelijke pijn te voorkomen.

3. De protonpompremmers (PPI's) werken door de werking H⁺/K⁺-ATPase-pomp af te remmen. In tegenstelling tot eerdere behandelingen, is dit geen behandeling die naar wens kan worden ingenomen op het moment van een crisis. Het begin van de werking kan immers tot 24 uur of langer op zich laten wachten. Het is ook raadzaam om zich gedurende enkele dagen aan hetzelfde schema van inname te houden. Een PPI kan indien nodig worden gecombineerd met een antacidum of een alginat, totdat het zijn effect bereikt.

Uw advies

PPI's vormen een therapeutische referentieklassie op het gebied van frequente GERD. De behandeling met PPI's wordt stopgezet wanneer er na twee weken behandeling geen verbetering optreedt en kan niet langer dan 4 weken worden voortgezet zonder medisch advies.

NIEUW

BRANDEND MAAGZUUR SNELLE VERLICHTING NATUURLIJKE BESCHERMING

- **Neutraliseert** snel overtollig maagzuur
- **Verzacht en beschermt** de slokdarm met natuurlijk vijgencactusextract

Plant aardige bescherming
**VIJGENCACTUS-
EXTRACT**

IK LIJK ALLES MOEILIK TE VERTEREN,
KUNT U ME IETS ADVISEREN?

Bij dyspeptische stoornissen gaat het vaak over functionele stoornissen van het bovenste deel van het spijsverteringskanaal, waaronder een trage en moeilijke spijsvertering, een gevoel van te veel, misselijkheid of zelfs braken, oprispingen, een kleverig tonggevoel, een opgeblazen gevoel en epigastrische pijn. De spijsvertering wordt beïnvloed door verschillende factoren waarmee u rekening moet houden om uw patiënten een oplossing te bieden:

- ➔ **De bacteriële flora van het spijsverteringskanaal**, die verandert met de leeftijd, maar ook naargelang het ingenomen voedsel. De inname van koolhydraten verhoogt bijvoorbeeld de fermentatie.
- ➔ **Het koken van voedsel**, waardoor voedsel beter verteerbaar wordt (het bindweefsel van vlees wordt bijvoorbeeld losser wat ook het kauwen vergemakkelijkt).
- ➔ **Het opsplitsen van de maaltijden**, voor een gelijke kwantiteit en kwaliteit. Voor een betere spijsvertering is het zinvoller om meerdere kleine maaltijden te eten dan één grote maaltijd.
- ➔ **De psychologische factoren**, het uiterlijk, de geur of de smaak van bepaalde voedingsmiddelen wekken emoties op, via de hypothalamus en het autonome zenuwstelsel, die inwerken op de spijsvertering door een vermindering van de afscheidingen, de afremming van de peristaltiek en de versterking van de sluitspier.

Een goed uitgevoerd apothekersadvies, vergezeld van advies over leefstijl en voeding, kan deze frequente en lastige pathologie effectief in de hand houden.

WIJS ALLEREERST OP DE LEEFSTIJL- EN
VOEDINGSREGELS

Kauwen is belangrijk: de spijsvertering begint met speeksel. Rustig en langzaam eten is nodig. De spijsverteringsafscheiding neemt af met het ouder worden.

Het verbruik van alcohol, koffie, koolzuurhoudend water verminderen of beperken.

Stoppen met roken.

Op regelmatige tijden lichte, evenwichtige maaltijden eten.

Vet of gekruid voedsel vermijden.

Stel de voeding voor als oplossing

Zodra er iets hapert aan het 'kruispunt van de spijsvertering' - de maag-lever-galblaas-pancreas - doen de natuurlijke stoffen van planten met spijsverteringstroeven wonderen. Ze reageren voornamelijk op twee soorten symptomen: een trage spijsvertering, opgeblazen gevoel vergezeld van gas, zwaar gevoel na de maaltijd, plakkerig mondgevoel, slechte adem, constipatie, slapte, enerzijds en anderzijds een branderig gevoel, krampen, misselijkheid, tekenen van krampachtige dyspepsie, beter bekend als indigestie.

- ➔ **Sommige planten** kunnen echt gunstige resultaten behalen, vooral op het vlak van de spijsvertering.

Dit is bv. het geval voor **salie**. Dit kruid is een regulator van gal- en maagafscheidingen en heeft ook een krampstillend effect, waardoor de spasmen die de spijsvertering blokkeren worden opgeheven. Het wordt aanbevolen bij een trage spijsvertering, net als munt, citroenmelisse...

Andere planten worden dan weer meer gebruikt om hun effect op de afscheiding en de afvoer van de gal (die, door vetten te emulgeren, hun spijsvertering bevordert). **Het boldo-extract** is stimulerend en hepatoprotectief. Het dankt zijn cholagogue en choleretische werking aan een kostbare alkaloïde die aanwezig is in zijn bladeren: boldine. Het hele spijsverteringsstelsel wordt gestimuleerd.

Het artisjokblad (en niet de bloem die we eten) toonde zich nuttig bij de behandeling van lever- en galaandoeningen. Het is zeer nuttig bij congestie, leverinsufficiëntie, geelzucht en slechte vertering van vetstoffen en ook geïndiceerd bij constipatie dankzij de werking op de darmpéristaltiek. Andere componenten van het artisjokblad zoals sterolen, magnesium, kalium zijn ook belangrijk. Om dus van alle effecten te genieten, wordt aanbevolen om het in de vorm van totaalpoeder te gebruiken.

Duivenkervel is een andere 'topper' uit de traditionele geneeskunde. De rijkdom van zijn werkzame stoffen geeft het zijn vele krachten: zuiverend, diuretisch, spasmolytisch, het helpt de lever- en galfunctie te reguleren en kalmeert misselijkheid. Gelijkaardige verdiensten heeft **de zwarte radijs**. De geneeskrachtige eigenschappen zijn gebaseerd op de organische zwavelverbindingen die het bevat, en de afvoer van de lever en de galblaas bevorderen en de afvoer van gifstoffen en afvalstoffen vergemakkelijken. Het is de ideale remedie tegen de overdaad van de vele en vaak zware maaltijden op het einde van het jaar.

De silymarine (mengsel van flavanolignanen) van **mariadistel** beschermt de lever door drie werkingsmechanismen: de remming van de penetratie van gifstoffen in de levercel, antiradicale werking en remming van de peroxidatie van membraanlipiden. Mariadistel wordt traditioneel gebruikt bij de symptomatische behandeling van functionele spijsverteringsstoornissen die worden toegeschreven aan de werking van de lever.

De gladde iep helpt de spijsverteringsslijmvliezen te kalmeren en te beschermen en vergemakkelijkt de spijsvertering. **Gember** is effectief en veilig voor alle soorten misselijkheid: spijsverteringsmisselijkheid, zwangerschapsmisselijkheid en reisziekte.

- ➔ Een **enzymotherapie** kan de werking van de spijsverteringsenzymen versterken (lactase, alfa-galactosidase, amy-lase, protease, lipase, hemicellulase, enz.).
- ➔ Wat de **homeopathie** betreft, kunt u bij uw advies tegen indigestie aanbevelen om te beginnen met 5 korrels Antimonium crudum 5 CH (overdaad voeding) en Nux vomica 9 CH (overdaad alcohol) om de 2 uur gedurende een paar uur en om 5 korrels samengestelde Chelidonium of samengestelde Nux vomica voor elke maaltijd.

U MOET DE PATIËNT AANMOEDIGEN OM
EEN ARTS TE RAADPLEGEN WANNEER:

De spijsverteringsstoornissen gepaard gaan met andere symptomen zoals koorts, braken, onverklaarbaar gewichtsverlies, aanwezigheid van bloed in de ontlasting, blijvende verandering tijdens de darmtransit, enz.

De beschreven symptomen geen aanwijsbare oorzaak hebben.

De aandoeningen chronisch evolueren.

Een door de patiënt genomen behandeling niet effectief blijkt.

Opletten voor verwarring

Gastroparese, soms ook het 'luie maagsyndroom' genoemd, treft ongeveer 4% van de bevolking en tot 12% van de diabetespatiënten.

De belangrijkste oorzaken van gastroparese zijn diabetes, slokdarm- en maagchirurgie en idiopathische oorsprong. De belangrijkste symptomen zijn misselijkheid, braken, postprandiale volaanheid en vroege verzadiging. Buikpijn en een opgeblazen gevoel kunnen ook voorkomen. Gastroparese is een moeilijk te behandelen ziekte, met een aanzienlijke impact op de leefkwaliteit en soms zelfs op de voedingsstatus. De ziekte vereist medische verzorging. Prokinetische geneesmiddelen (metoclopramide en domperidon, dopamine D2-receptorantagonisten) zijn geïndiceerd voor gastroparese en zorgen voor een prokinetische en anti-emetische werking.

ONMISBAAR VOOR EEN GOEDE VERTERING¹ MET MAAGZUURRESISTENTE MICROBIOTICA

INULAC

UNIEKE SAMENSTELLING:

- ✓ INULINE
- ✓ VERTERINGSENZYMEN
- ✓ ANANAS
- ✓ MICRO-ORGANISMEN
- ✓ MELKZUUR

CNK:1726942

¹Ananas ondersteunt een normale spijsvertering.

CYRASIL NIEUWE FORMULE

LEVER EN GAL^{1,2} • DETOXIFICATIE³ • VETZUURMETABOLISME⁴

met geconcentreerde vloeibare extracten van:

- zwarte radijs
- mariadistel
- artisjok
- desmodium
- + • zink
- + • fosfatidylcholine

- Choline, zwarte radijs, artisjok en desmodium ondersteunen een normale werking van de lever¹
- Zwarte radijs draagt bij tot een normale galfunctie²
- Artisjok en mariadistel en dragen bij tot een normale eliminatiefunctie³
- Zink draagt bij tot een normaal metabolisme van vetzuren⁴

15 vials (cnk: 4352076)

SoriaNatural®

Enkel verkrijgbaar via de apotheek.

Soria Bel NV - Ringlaan 35, B-8480 Ichtegem - T: 0(032)51/58 80 30 - E: info@soriabel.be - www.soriabel.be

- DOSSIER -
SPIJSVERTERING

"IK BRAAKTE EN HAD DE HELE NACHT DIARREE"

De gastro-enteritisepidemie komt vaak voor in de winter, van november tot maart, met een piek in december en januari. Tijdens de COVID-pandemie, in 2020-2021, was er geen epidemie van virale gastro-enteritis dankzij de toepassing van de vele preventieve maatregelen. De belangrijkste oorzaak van gastro-enteritis bij volwassenen is een virale infectie. De belangrijkste veroorzakende virussen zijn rotavirussen, Norwalk-virus, adenovirussen en sapovirussen.

De symptomatologie is in de meeste gevallen een acute diarree die plots start en wordt gekenmerkt door een verandering in de frequentie van de ontlasting (meer dan 3 in 24 uur) en hun consistentie. Diarree wordt 'acuut' genoemd als die minder dan twee weken aanhoudt. Diarree kan gepaard gaan met misselijkheid en/of braken, krampende buikpijn, rectaal syndroom, matige koorts. Een acute virale diarree duurt meestal minder dan drie dagen en komt niet op korte termijn terug.

Bij de veel voorkomende vorm van de ziekte is geen onderzoek nodig.

Een onderzoek van een staal van de ontlasting is geïndiceerd in geval van rectale bloeding, ernstige of aanhoudende diarree, septisch syndroom, vermoedelijke epidemie, terugkeer uit tropische landen.

De aanpak van de ziekte omvat voedingsadvies, vooral met een verhoging van de hydratatie om vochtverliezen op te vangen. Er is geen strikt voedingsadvies, hooguit een zeer tijdelijke beperking van de consumptie van rauwe groenten en fruit. De medicamenteuze behandeling is alleen symptomatisch, gebaseerd op transitvertragers en krampstillers. Antibiotica hebben geen zin gezien de virale oorsprong van de ziekte.

De rol van probiotica

Vier indicaties zijn erkend door wetenschappelijke genootschappen:

1. Clostridium difficile-infectie.
2. Acute gastro-enteritis.
3. Prikkelbaredarmsyndroom en spijsverteringsproblemen.
4. Ollitis ulcerosa en pouchitis (ontsteking van de pocket gevormd door een ileo-anaale anastomose).

DE BELANGRIJKSTE ALARMSIGNALEN DIE DE AANDACHT VOOR EEN COMPLICATIE Zouden MOETEN AANSCHERPEN, ZIJN:

Ouder dan 75 of ouder dan 65 jaar met bijbehorende comorbiditeit, en ongeacht de leeftijd, een significante comorbiditeit en/of immunosuppressie.

De aanwezigheid van significante koorts, herhaaldelijk braken.

De aanwezigheid van slijm en/of bloed in de ontlasting.

Een recente reis naar een tropisch land.

Plotseling gewichtsverlies.

Aanhoudende of verergerende symptomen die langer dan twee dagen aanhouden.

Terugkerende van diarree of afwisselend diarree/obstipatie.

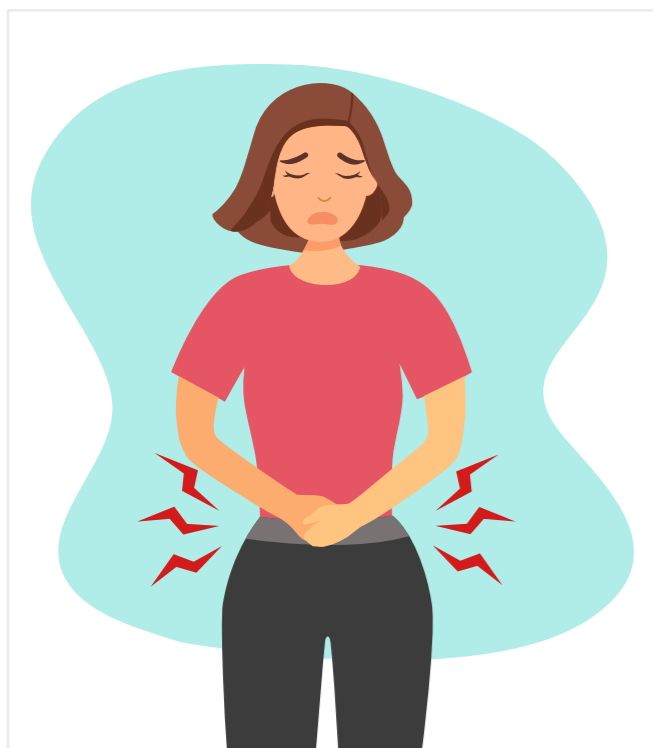
Tekenen van uitdroging.

- Preventieve maatregelen zijn noodzakelijk en het gaat dan om:
- ➔ de handen wassen (bij de bereiding van maaltijden, vóór het eten, na toilet- of badkamerbezoek, enz.);
 - ➔ het gebruik van papieren zakdoekjes voor eenmalig gebruik;
 - ➔ mensen met diarree mogen niet helpen bij het bereiden van maaltijden;
 - ➔ het delen van glazen en bestek aan tafel vermijden.

“IK HEB VAAK EEN OPGEZWOLLEN BUIK NA HET ETEN,
MET PIJNLIJKE KRAMPEN EN SPASMEN”

Aerofagie wordt gekenmerkt door een opgeblazen gevoel dat het gevolg is van een overmatige gasvorming. Dat gas zorgt voor een druk op de buik die pijn en krampen veroorzaakt. Een chronisch opgeblazen gevoel kan worden veroorzaakt door te veel lucht in te slikken tijdens het ademen en vooral tijdens de maaltijden. Een andere oorzaak is overmatige darmfermentatie. Veel fermenteerbare voedingsmiddelen veroorzaken inderdaad gas (of winderigheid) in de darm.

Om een opgeblazen gevoel te beperken, moet men deze ingrediënten uit de voeding weren: kruisbloemige groenten (kool, broccoli, bloemkool), uien, prei, wortelgroenten (bieten, radijs), witte bonen, **sojabonen**, linzen, gedroogde bonen. Frisdranken en kauwgom vormen ook een extra bron van gas. Andere 'boosdoeners' zijn: vleeswaren, gefermenteerde kazen, rauwe groenten met harde vezels, onrijp fruit. En het is tegelijkertijd ook noodzakelijk om de consumptie van alcohol en tabak te beperken en de tijd te nemen om in een rustige omgeving en sfeer te eten, indien mogelijk op regelmatige tijdstippen. Waarschuw de patiënt voor suikervrij voedsel dat kunstmatige zoetstoffen bevat, omdat polyolen (sorbitol, mannitol, enz.) vergistbaar zijn.

VERDER KUNNEN ER HEEL WAT GENEESMIDDELEN VERANTWOORDELIJK ZIJN VOOR SYMPTOMEN DIE WIJZEN OP DYSPEPSIE OF EEN OPGEBLAZEN GEVOEL, WAARONDER:

Osmotische laxeermiddelen die een opgeblazen gevoel veroorzaken.

Bisfosfonaten die verantwoordelijk kunnen zijn voor dyspepsie, winderigheid, opgeblazen gevoel, zure oprispingen, dysfagie.

NSAID's die dyspepsie, oprispingen, epigastrische pijn enz. veroorzaken.

PPI's die pijn in de bovenbuik, winderigheid, misselijkheid enz. kunnen veroorzaken.

Tetracyclines die misselijkheid, epigastralgie veroorzaken...

Welk producten kunt u adviseren?

- > **Dimethicon** en **simethicon** verminderen de vorming van gasbellen. Ze worden soms gebruikt in combinatie met een **krampstillend** middel of een **antacidum**.
- > **Houtskool** wordt gebruikt vanwege zijn absorberende eigenschappen. Toch voorzichtig zijn met houtskool wanneer de patiënt andere medicijnen gebruikt, omdat dit de opname ervan kan verminderen. Raad de patiënt aan twee uur te wachten tussen de inname van houtskool en die van andere medicijnen. Het is ook belangrijk dat u aan de patiënt zegt dat houtskool de ontlasting kan kleuren.
- > In de kruidengeneeskunde heeft **venkel** windafdrijvende eigenschappen want het bevordert de verdrijving van darmgas. De **witte klei** werkt dan weer als een gasadsorbens.
- > In de homeopathie adviseren we **Carbo vegetabilis 5 CH** 3 maal per dag na elke maaltijd, en **Asa foetida 9 CH** in geval van aerogastria.
- > Wat de aromatherapie betreft combineren we de **etherische olie van peppermunt en laurier**, 2 keer per dag.

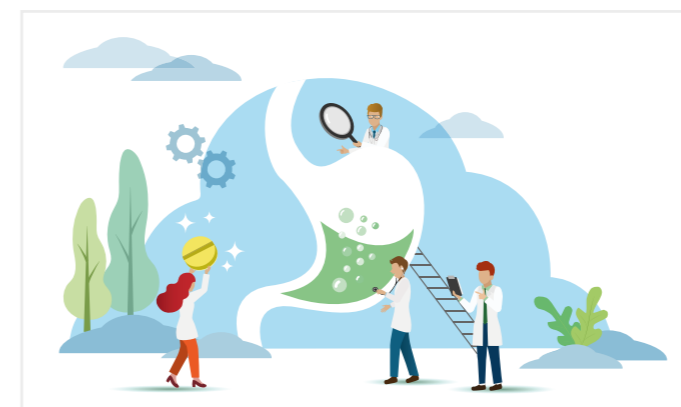
Betaïnegitraat, een molecuul om te adviseren bij een moeilijke spijsvertering

Een moeilijke benaming voor een vrij eenvoudige formule die drie verbindingen combineert: de werkzame stof betaïne en twee hulpstoffen: natriumbicarbonaat en citroenzuur.

Betaïne, dat ontdekt werd in de jaren 1860 en direct geëxtraheerd wordt uit rode biet, is de werkzame stof die ervoor zorgt dat deze groente zijn rode kleur krijgt. Het menselijk lichaam produceert dit molecuul ook in de lever en de nieren uit choline. Betaïne bestaat zelf uit het aminozuur glycine, waaraan 3 methylgroepen zijn toegevoegd: trimethylglycine. Ze zijn direct verantwoordelijk voor nogal wat gunstige gezondheidseffecten.

Betaïne heeft twee derivaten:

- ➔ Betaïnegitraat, gebruikt bij dyspepsie (verstoorde spijsvertering).
- ➔ Betaine HCL gebruikt bij hypochloorhydrie (lagere maagzuurproductie).

De indicaties voor betaïne

- ➔ Betaïne is betrokken bij de synthese van fosfolipiden, de essentiële bestanddelen van celmembranen.
- ➔ Betaïne draagt bij tot de bescherming van het hart door de stijging van de bloedspiegel van homocysteïne te beperken, een molecuul dat een risicofactor vormt voor hart- en vaatziekten.
- ➔ Betaïne zorgt ook voor een leverbeschermend effect. Het helpt de ophoping van vet in de lever tegen te gaan en bevordert de uitscheiding via de gal van giftige stoffen die door de lever worden gemetaboliseerd.
- ➔ Betaïne draagt bij tot de verlaging van het gehalte aan vetzuren en meer in het bijzonder van triglyceriden in het bloed.

Wanneer kunt u betaïnegitraat aanbevelen?

Betaïnegitraat werkt in op het levermetabolisme en wordt gebruikt bij de aanvullende behandeling van een moeilijke spijsvertering en een opgeblazen gevoel. U kunt het dus aanbevelen voor incidentele spijsverteringsproblemen, zoals na een zware en alcoholische maaltijd. U kunt betaïnegitraat ook aanraden voor preventie, vóór een maaltijd die veel vet kan bevatten.

Welke dosering?

Betaïnegitraat is vooral beschikbaar in de vorm van bruistabletten van 2 g, één tot drie keer per dag in te nemen. Indien het gevoel van zwaarte langer dan een paar dagen aanhoudt, moet u de patiënt doorverwijzen naar een arts. Spijsverteringsproblemen die aanslepen, kunnen immers andere pathologieën aan het licht brengen, zoals GERD (gastro-oesofageale reflux).

Wat zijn de bijwerkingen en contra-indicaties?

Betaïnegitraat wordt over het algemeen zeer goed verdragen. Er zijn zeldzame gevallen van allergie. Er zijn geen formele contra-indicaties voor het gebruik van betaïnegitraat, met inachtnaam dat dit medicijn is voorbehouden voor volwassenen en kinderen ouder dan 15 jaar. Voorzichtigheid is geboden voor zwangere vrouwen. Ook mensen met een hoge bloeddruk moeten voorzichtig zijn, omdat de bruistabletten een hoog natriumgehalte hebben.

Herinnering bij de aflevering van betaïnegitraat

Herhaal uw advies om de spijsvertering te vergemakkelijken.

- > De voedselinname spreiden door lichte maaltijden te nemen, in kleinere hoeveelheden maar talrijker. De laatste maaltijd van de dag best minstens 3 uur voor het slapen gaan eten en niet meteen na een gaan maaltijd neerliggen.
- > Langzaam eten en goed kauwen zorgt voor een betere opname van het voedsel.
- > Uitkijken met wat men eet en oordelen op de effecten op het welzijn van het stoppen met volgende voedingsmiddelen: vette voeding, zure en gekruide voeding, voedingsmiddelen die rijk zijn aan vezels en een opgeblazen maag kunnen bevorderen (linzen, kikkererwten, bonen, granen, enz.), die de spijsverteringsproblemen kunnen veroorzaken.
- > Wat de dranken betreft: de consumptie van alcohol matigen; cafeïnebevattende en frisdranken vermijden omdat ze de oprispingen bevorderen.

- ➔ Voorzichtigheid is nodig bij mensen met hypertensie.
- ➔ Bij aanhoudende aandoeningen is het noodzakelijk de patiënt door te verwijzen naar zijn arts.

NIEUW

VOEDINGSSUPPLEMENT

UPSA

EASYDIGEST

De bondgenoot om het spijsverteringsstelsel van uw patiënten te verzorgen*

Unieke formule in België

In te nemen zonder water

Spijsverteringsenzymen spelen een rol bij:

SPIJSVERTERING • ZWARE MAAG • SPIJSVERTERINGSONGEMAK¹

*Calciumcitraat draagt bij tot de normale werking van spijsverteringsenzymen

¹ Justin J. Patricia.; Amit S. Dhamoon, Physiology, Digestion StatPearls. Treasure Island: StatPearls Publishing; 2022 Jan
Voedingssupplement alleen voor volwassenen. Vrouwen die zwanger zijn of borstvoeding geven, moeten advies van een zorgprofessional inwinnen voordat zij dit voedingssupplement innemen. Mag niet ter vervanging van een gevarieerde en evenwichtige voeding en van een gezonde levensstijl worden gebruikt.

BE22H154-0924

Fytotherapie

Saffraan, uw OTC-advies bij milde depressie

De vooruitgang in het klinisch onderzoek op het vlak van de fytotherapie zorgt voor een bijzonder nuttige aanvullende therapie bij de beheersing van emotionele overbelasting en emotioneel (on)evenwicht. Bij de verschillende bestudeerde planten speelt saffraan een grote rol.

Een botanische blik

Saffraan - *crocus sativa* - is een kleine, bolvormige vaste plant met lange, ranke bladeren en komvormige violette tot paarse bloemen. De bloempjes bevatten elk drie gele stampers met drie orangerode stempels van 2,5 tot 3,5 cm lang. Deze stempels, die een sterke aromatische geur afgeven, vormen de duurste specerij ter wereld: saffraan, met dezelfde naam als de oorspronkelijke plant. Al in de oudheid werden deze zeer waardevolle stampers gebruikt als specerij, smaak-, kleurstof- of medicijnen.

Zelf Homeros haalde in zijn epos Ilias de krokus aan als remedie en parfum. De traditionele Perzische geneeskunde gebruikte de bloem al sinds eeuwen bij de behandeling van milde depressies. Momenteel zijn een aantal medicinale toepassingen van de saffraanstampers goed ingeburgerd, net als hun nut bij milde depressies.

Een door klinische studies bewezen antidepressivum

Patiënten die kampen met een matige depressie (Hamiltonscore > 18) namen 30 mg/dag saffraanextract gedurende 6 weken. Hun uiting van depressie verbeterde aanzienlijk.

Bovendien werd de plant vergeleken met medicamenteuze behandelingen. In vergelijking met Imipramine 30 mg/dag, een noradrenalin- en serotonineheropnameremmer, is saffraan even effectief bij de behandeling van milde tot matige depressie.

Deze vier werkzame stoffen krijgen bijzondere aandacht in de kruidengeneeskunde:

1. **Safranal**, de meest werkzame stof in saffraan.
2. **Picrocrocin**, een verbinding die bestaat uit glucose en safranal.
3. **Crocin**, een carotenoïde pigment dat bijdraagt tot de kleur van de stigmata.
4. **Crocetin**, ook een carotenoïde pigment.

De toepassingen

Saffraan wordt traditioneel gebruikt bij de behandeling van milde tot matige depressies. Deze plant zou naast zijn antidepressieve werking ook een antioxiderende en ontstekingsremmende werking hebben.

Vanwege de antioxiderende en ontstekingsremmende werking en het positieve effect op de neurotransmitters zijn er in onderzoeken andere nuttige toepassingsgebieden van saffraan gevonden zoals bij:

- ➔ slaapstoornissen;
- ➔ geheugen- en concentratiestoornissen, leerproblemen, beginnende dementie;
- ➔ aandachtstekortstoornis en hyperactiviteitsstoornis;
- ➔ netvliesdegeneratie, verlies van gezichtsvermogen;
- ➔ atherosclerose en arteriële hypertensie;
- ➔ erectiestoornissen;
- ➔ premenstrueel syndroom, pijnlijke menstruatie;
- ➔ symptomen van vroegtijdige veroudering, huidveroudering.

Dit moet u weten

Saffraan veroorzaakt geen bijwerkingen zoals een droge mond die verband houdt met de anticholinerge werking van imipramine.

Verder zijn de voordelen van saffraan vergelijkbaar met die van fluoxetine, een serotonineheropnameremmer, vanaf 20 mg/dag. Dit gunstige effect wordt deels verklaard door de werking op de neurotransmitters. Zo verhoogt de stof safranal het niveau van serotonine in de hersenen, de neurotransmitter die zo belangrijk is voor een positieve stemming. Crocin draagt dan weer ook bij aan een positieve stemming, dit keer door de verhoging van de niveaus van de neurotransmitters dopamine en noradrenaline.

De voorzorgsmaatregelen

Het gebruik van saffraan bij zwangere vrouwen en vrouwen die borstvoeding geven wordt niet aanbevolen wegens een gebrek aan voldoende gegevens. Het is ook niet aanbevolen om een hoge dosis saffraan (meer dan 100 mg extract/dag) te combineren met een antihypertensivum vanwege het risico op hypotensie.

Virginie Villers

Dipje, down, winterblues?

Saffraan PLATINUM

voor een positieve instelling, meer emotionele balans en rust in het hoofd

- met saffraanstampers van de allerbeste, Iraanse topkwaliteit (graad 1)
- bevat alle actieve componenten in een harmonische synergie: 2 % safranal, 3 % crocines en 12 % saframotivines
- stemmingsbevorderende en rustgevende werking onderbouwd door meerdere studies: SAFR' INSIDE®
- gecombineerd met een bijzonder meloenextract, rijk aan het primaire antioxidans superoxidodismutase of SOD, dat in studies zijn rustgevende werking heeft bewezen (EXTRAMEL®)

Saffraan PLATINUM van Mannavital is de topcombinatie van twee gestandaardiseerde plantenextracten voor een opgeruimde stemming en een kalme houding

Het cijfer: 8 Belgen op de 10 hebben een vitamine D-tekort

Met steeds meer studies die de vele voordelen aantonen van vitamine D, - of het nu gaat om osteoporose, immuniteit, de preventie van diabetes, auto-immuunziekten, griep of hart- en vaatziekten – moeten we ook vaststellen dat 80% van de Belgen kampt met een vitamine D-tekort.

Om dit tekort te compenseren, gebruiken steeds meer patiënten een voedingssupplement met vitamine D. Dat is op zich goed nieuws, maar op voorwaarde dat ze in de juiste dosering en in een sterk biologisch beschikbare vorm wordt genomen.

Vitamine D zijn in vet oplosbare secosteroiden met een endocriene functie. In hun actieve vorm zijn deze hormoonvoorlopers verantwoordelijk voor de vastzetting van calcium en fosfaat in de dunne darm en het reguleren van de serumspiegels. Dit is nodig voor een goede ontwikkeling van het skelet, de botmineralisatie, de spiercontracties en de zenuwgeleiding. De in het lichaam aanwezige vitamine D wordt vooral aangemaakt onder invloed van het zonlicht of, maar in mindere mate, opgenomen via bepaalde voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong (vette vis, slachtafval, enz.) of van plantaardige oorsprong. We beseffen intussen dat het met onze voedingsgewoonten erg moeilijk, zo niet onmogelijk is om in de behoeften te voorzien. Daarom lijkt een systematische suppletie dan ook gerechtvaardigd.

De juiste dosering adviseren

Vitamine D is in veel weefsels aanwezig en speelt een belangrijke rol in minstens 300 verschillende genen. De door de EFSA erkende en goedgekeurde gezondheidsclaims zijn talrijk, waaronder: ze draagt bij tot de normale werking van het immuunsysteem, tot de normale opname en het normale gebruik van calcium en fosfor, tot normale calciëmie in het bloed, zorgt voor het behoud van normale beenderen... Ondanks deze erkende indicaties hebben bijna 8 op de 10 Belgen een tekort aan vitamine D en beveelt de Hoge Gezondheidsraad vitamine D-suppletie aan. De richtlijnen hierover zijn trouwens bijgesteld en de maximale ADH vitamine D verhoogde van 7,5mcg naar 75mcg (3000 IE). Het is daarom gedurende minstens 3 maanden nodig om hogere doseringen te nemen, om het fysiologisch niveau weer normaal te maken. Bijvoorbeeld: om de bloedspiegel van vitamine D met 1 ng/ml te verhogen, moet men 100 IE vitamine D3 per dag consumeren. Het risico op overdosering is heel klein, in feite zou de toxiciteitsdrempel voor vitamine D hoger zijn dan 150 mg/ml, wat overeenkomt met het dagelijks innemen van 30.000 IE/dag!

Meerdere jaren ervaring en data met de aanbevolen doseringen tonen dat we ons in een veilige zone bevinden.

Vitamine D speelt in haar metabolieten een sleutelrol bij de regulering van de calcium-fosforhomeostase en het botmetabolisme. Recenter nog wekten ook hun cardiovasculaire en vooral immunomodulerende werking een groeiende wetenschappelijke belangstelling.

De therapietrouw aanmoedigen

Diverse publicaties besloten dat bij vergelijking van de toediening van megadoses vitamine D3 met dagelijkse doseringen een dagelijkse dosering van 25(OH)D het meest effectief is. Deze dosering zorgt er immers voor dat men in de loop van de tijd een stabiel tempo kan aanhouden. Om de naleving te bevorderen zijn er verschillende toedieningsvormen beschikbaar. De sublinguale vormen (sprays of orodispergeerbare tabletten) zorgen voor een snelle opname door het mondslijmvlies. Op de vraag of vitamine D-suppletie duur is, is het antwoord negatief. Onderzoekers hebben op basis van een gezondheidseconomisch model kunnen aantonen dat als iedereen 1.000 tot 2.000 IE vitamine D per dag zou krijgen, elke besteding van 10.000 miljoen euro 187.000 miljoen aan gezondheidszorg zou besparen.

WIE ZEGT

winterkwaaltjes

ZEGT **PEDIAKID**

1^e REEKS van producten voor een NATUURLIJKE GEZONDHEID voor KINDEREN*

Onontbeerlijk om de winter het hoofd te bieden

▶ PEDIAKID® NEUS-KEEL (SPRAY & SIROOP)

Verlicht verkoudheidssymptomen Helpt de luchtwegen te zuiveren en te kalmeren

▶ PEDIAKID® PRODUCTIEVE & DROGE HOEST

Kalmeert hoest en verlicht keelirritatie

*OpenHealth data vanaf 30/09/2022 op de Franse markt van voedingssupplementen voor kinderen.

APPDK PA NL 1222

DE 100% NATUURLIJKE REFLEX VAN OUDERS

Indien u meer informatie wenst, kunt u contact opnemen met:
Bastien Breye (Benelux Centre) of +32 (0) 474 16 40 12 - breye.b@pamsantebelux.be
Olivier Culot (Benelux Sud) of +32 (0) 472 73 07 88 - culot.o@pamsantebelux.be

LABORATOIRES
INELDEA

Als ik naar het dossier van deze patiënt kijk, zie ik dat hij veel te veel pregabaline neemt.

Sinds enkele jaren stellen de gezondheidsoverheden van Europese landen een zorgwekkende toename vast van het aantal misbruiken van pregabaline (40% meer patiënten sinds 2016). Deze misstanden komen vooral voor in twee situaties:

- misbruik (dosis > 600 mg) van pregabaline door patiënten die het gebruiken voor bepaalde therapeutische indicaties (bijvoorbeeld angststoornissen of somatische pijn).
- in het kader van (poly)consumptie van psychoactieve stoffen waarbij gezocht wordt naar de anxiolytische, ontremmende en euforische werking van pregabaline.

Het misbruik van pregabaline kan leiden tot afhankelijkheid, maar ook tot verschillende ernstige bijwerkingen, zoals een verhoogd risico op zelfmoord of agressief gedrag. Er zijn ook enkele factoren geïdentificeerd die het risico op misbruik in de hand werken en dat zijn onder meer: mannelijk geslacht, leeftijd tussen 18 en 45 jaar, de aanwezigheid van chronische pathologieën, geschiedenis van verslaving, psychiatrische comorbiditeit, combinatie van meerdere voorschrijvers en een laag inkomen.

Voor elke afgifte van pregabaline is het raadzaam:

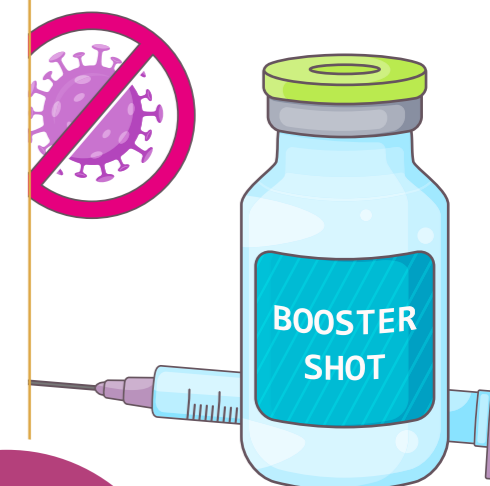
- alert te zijn voor signalen van verkeerd gebruik, misbruik, ontwikkeling van tolerantie met door de patiënt geïnitieerde dosisescalatie, afhankelijkheid en gedrag dat het voorschrijven/verstrekken van pregabaline aanmoedigt;
- bijzonder alert te zijn op het gebruik van andere psychoactieve stoffen (risico op versterking van de effecten, maar ook een verhoogd risico op ademhalingsdepressie);
- om met de arts een dosisverlaging te overwegen voor alle patiënten bij wie de eliminatie van pregabaline (voornamelijk via de nieren) daalde (nierfalen, hoge leeftijd) of voor patiënten die lijden aan pathologieën zoals diabetes, ademhalings- of hartproblemen.

Als stopzetting van de behandeling met pregabaline noodzakelijk wordt, mag het risico op ontweningsverschijnselen niet worden onderschat. Het is aanbevolen om een geleidelijke afbouw te proberen, over een periode van minstens één week, en dit ongeacht de indicatie voor pregabaline.

Bij verkeerd gebruik, misbruik of afhankelijkheid van pregabaline, of gedrag dat aanzet tot het voorschrijven of afleveren van pregabaline, is het essentieel om deze gevallen aan het FAGG te melden.

Ref : Flash VIG-news

Moet u het niveau van de antilichamen kennen voordat u uw boostervaccin tegen Covid laat prikken?

Vragen van patiënten

De Covid-19 serologische test bestaat uit een bloedonderzoek gevolgd door een bepaling in het serum van de antilichamen die zijn aangemaakt na de toediening van een vaccin of infectie met het virus.

Meer specifiek beoordeelt de test de hoeveelheid antilichamen die zich binden aan het Spike-eiwit van het virus, waarop alle vaccins tegen Covid-19 zijn gebaseerd. Men moet hiervoor zijn arts raadplegen, die verantwoordelijk is voor de beoordeling van de noodzaak van deze test op basis van de medische situatie van de patiënt.

“Maar in de meeste gevallen is deze analyse niet nodig. Ze heeft enkel zin bij immuungecompromitteerde patiënten, bij wie het essentieel is om de waarde te kennen van de antilichamen die gericht zijn tegen Covid-19”, benadrukt professor Michel Moutschen, hoofd van de afdeling Infectieziekten. - Afdeling Interne Geneeskunde van het Universitair Ziekenhuis van Luik.

Is er een geneesmiddel dat vitiligo kan behandelen?

Vitiligo is een pathologie van auto-immune dysimmuun oorsprong gekenmerkt door het verlies van melanocyten (pigmenten) die ten onrechte door het lichaam worden vernietigd.

Bij niet-actieve vitiligo is de behandeling om melanocytenproliferatie te induceren gebaseerd op de combinatie van een lokale behandeling en fotherapie van UVB-stralen. In eerste instantie zorgen lokale topische corticosteroiden of tacrolimuscrème voor een volledige of bijna volledige herpigmentatie van het gezicht bij 70 tot 80% van de patiënten. Ze geven zeer goede resultaten op de rest het lichaam in 50% van de gevallen, maar ze zijn niet doorslaggevend voor de handen en voeten (20 tot 30%).

Wanneer vitiligo actief is en zich snel verspreidt, is een behandeling dringend noodzakelijk om de vooruitgang ervan te blokkeren. Die gebruikt kleine doses orale corticosteroiden in combinatie met smalspectrum UVB-fotherapie en dit gedurende 3 tot 6 maanden.

Er worden nu ook nieuwe behandelingen ontwikkeld. Daarbij hoort een ruxolitimib-crème, een gericht medicijn uit de anti-Jak-familie. Het is een kinaseremmer die in juli 2022 een handelsvergunning kreeg in de Verenigde Staten. Het heeft een goede werkzaamheid op het gezicht en lichaam en een goede tolerantie bij volwassenen en kinderen ouder dan 12 jaar.

Naar een persconferentie van prof. Thierry Passeron, van het Universitair Ziekenhuis in Nice, een onderdeel van de Paris Dermatological Days 2022.

Vragen van patiënten

Welke probiotica kunt u aanbevelen voor kinderen?

De ESPGHAN - European Society of Paediatric Gastroenterology and Nutrition - werkte onlangs haar aanbevelingen over het gebruik van probiotica bij de behandeling van gastro-intestinale aandoeningen in de kindergeneeskunde bij.

Op basis van de klinische gegevens die een vermindering van de duur van diarree, ziekenhuisopname en/of ontlastingsproductie aantonen, kunnen de volgende probiotica worden aanbevolen (zwakke aanbevelingsgraad):

- *Lactocaseibacillus rhamnosus*, voorheen *Lactobacillus rhamnosus* (L rhamnosus) GG (3 1010 CFU*/dag, 5-7 dagen).
- *Saccharomyces (S) boulardii* (250-750 mg/dag, 5-7 dagen). De stam van *S boulardii* CNCM I-745 werd het meest overwegend geëvalueerd in de onderzoeken.
- *Limosilactobacillus reuteri* (L reuteri) DSM 17938 (1x10⁸ tot 4x10⁸ CFU, 5 dagen).
- De combinatie van L rhamnosus 19070-2 en L reuteri DSM 12246 (2x10¹⁰ CFU voor elke stam gedurende 5 dagen).

Indien de professionele gezondheidswerker het nodig acht, met name omwille van de klasse van gebruikte antibiotica, de duur van de antibioticatherapie en/of de risicofactoren van de patiënt (leeftijd, comorbiditeit, risico op ziekenhuisopname, eerdere episoden van AAD), kan de beroepsbeoefenaar het gebruik aanbevelen van *S boulardii* of *L rhamnosus* GG (dosis ≥ 5x10⁹ CFU/dag) gelijktijdig starten met antibioticatherapie (matige graad) om diarree te voorkomen.

ESPGHAN-experts stellen het gebruik van bepaalde stammen voor bij de behandeling van functionele gastro-intestinale stoornissen bij kinderen (regurgitatie en kolieken bij zuigelingen, functionele buikpijn, functionele constipatie, prikkelbare darmsyndroom (IIS), ...).

- L reuteri DSM 17938 (dosis ≥ 108 CFU/dag gedurende ten minste 21 dagen) of B lactis BB-12 (dosis ≥ 108 CFU/dag, gedurende 21-28 dagen) voor de behandeling van kolieken bij zuigelingen die borstvoeding krijgen (laaggradig).
- L reuteri DSM 17938 (dosis van 108 CFU tot 2x10⁸ CFU/dag) voor de vermindering van functionele buikpijn (laaggradig).
- L rhamnosus GG (dosis 109 CFU bij 3x10⁹ CFU tweemaal daags) voor de vermindering van pijnfrequentie en -intensiteit bij kinderen met PDS (laaggradig).

Referentie: Szajewska H, et al. : Werkgroep Probiotica en Prebiotica van de European Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition. Probiotica voor de behandeling van gastro-intestinale stoornissen bij kinderen: position paper van de ESPGHAN Special Interest Group on Gut Microbiota and Modifications. J Pediatr Gastroenterol Nutr. 11 oktober 2022. doi: 10.1097/MPG.0000000000003633.

Het welzijn van honden en katten is erg belangrijk voor Boehringer Ingelheim Animal Health-laboratorium.

Om beter te weten te komen en te begrijpen wat u precies nodig heeft en om u beter te helpen in uw dagelijkse praktijk rond het thema van teken en vlooien bij honden en katten, organiseerden we de voorbije lente een focusgroep met apothekers. De resultaten waren heel duidelijk: u wenst op dit vlak beter opgeleid en ondersteund te worden om uw klanten zo goed mogelijk te adviseren en te kunnen helpen.

Dankzij de feedback en om beter op uw noden in te spelen, zal ons laboratorium een reeks inspanningen leveren om u volgend jaar in uw apotheek meer ondersteuning en diensten aan te bieden:

- ↳ in de vorm van roadshows (met veterinaire spreker).
- ↳ in uw apotheek voor het hele apotheekteam.
- ↳ in de vorm van webinars om het bewustzijn te vergroten en uw team live op te leiden.

In samenwerking met het vaktijdschrift Farmassistente bieden wij u ook een nieuwe maandelijke rubriek aan, specifiek gericht op het thema teken en vlooien om u beter te begeleiden, uw kennis te verruimen en u te helpen met uw dagelijks advies aan de toonbank.

57% van de Belgische gezinnen heeft honden en/of katten*

87% van de baasjes behandelt hun dieren tegen vlooien en/of teken**

52% van de baasjes behandelt hun huisdier preventief**

De apotheek is een belangrijke informatiebron & 2e keus voor de aankoop van uitwendige ongedierte-bestrijdingsmiddelen**

Naast deze nieuwe infopagina zal het **Boehringer Ingelheim Animal Health-laboratorium** in 2023 dit thema diepgaand behandelen met **communicatiecampagnes** voor u en uw klanten.

Wenst u informatie over een specifiek veterinair onderwerp, aarzel dan niet om een e-mail te sturen naar info@pharmateam.be.

*Bron: iVOX april 2022 / **Bron: U&A Studie Frontline België 11-2022. n=811

VERSPREID, ADEM IN... EN GENIET TEN VOLLE VAN DE WELDADEN VAN DE ESSENTIËLE OLIËN!

De verspreider met zachte warmte Gouden parel voor essentiële oliën van Puresentiel® is heel eenvoudig in gebruik en onderhoud, zodat u de essentiële olie regelmatig kunt vervangen.

Zijn eenvoudige, natuurlijke design (beukenhout uit duurzaam beheerde bossen met FSC* certificering en glas) weet zich op elegante wijze aan uw woon- en werkomgeving (huis, kantoor, artspraktijk, schoonheidssalon, wachtkamer, sportschool...) aan te passen. Universeel en innovatief en overal aan te sluiten dankzij de USB-C/USB-kabel.

Het kleine, handige en stille systeem van regelbare warmteverspreiding beschermt de eigenschappen en geuren van de essentiële oliën zonder ze te aan te tasten. Het is ideaal voor een dagelijks gebruik in alle sereniteit: na 58 minuten verspreiding schakelt hij immers automatisch uit. Kan op iedere ondergrond geplaatst worden, alleen het glazen schaalpje verspreidt warmte. Tien minuten volstaan om de volledige kracht van de verspreiding te bereiken en het thermisch regelingsysteem (Thermostaat maximaal 45 °C) zorgt voor een constante temperatuur (zonder oververhitting). We raden u aan om uitsluitend gebruiksklare Puresentiel®-mengsels of 100% pure en botanisch en biochemisch gedefinieerde essentiële oliën uit het Puresentiel®-assortiment te gebruiken.

TE WINNEN

*FSC : Forest Stewardship Council®

INTENSIEVE VERZORGING OOGSERUM

- ▶ **Verbeter het uiterlijk van lijnen en rimpels.**
- ▶ **Vermindert het afzakken van de bovenste oogleden en donkere kringen.**
- ▶ **Hydrateert het gebied rond de ogen.**

TE WINNEN

97% natuurlijke oorsprong

ANTI-AGING ACTIE
FIJNE LIJNTJES EN RIMPELS

Micellair water
Reinigende oplossing voor het gelaat.

Ampul Flavo-C Melatonine
Serum voor het gelaat.

Vital Eyes
Herstellende oogcontour crème.

A.G.E. Reverse Night
Herstellende nachtcrème op basis van melatonine.

TE WINNEN

OM TE WINNEN stuur je een mail naar wedstrijd@farmassistente.be (met de naam van de wedstrijd met alle gegevens van de apotheek) en dit **VOOR 15 JANUARI 2023**

Premier Cru Crème van CAUDALIE, zorgt voor de vernieuwing van de jeugdigheid van de huid

Deze uitzonderlijke anti-agingbehandeling wordt versterkt door de gepatenteerde TET8™-technologie die de 8 tekenen van de leeftijd compromisloos corrigeert: gevestigde rimpels, lijntjes, stevigheid, volume, elasticiteit, donkere vlekken, voeding, uitstraling. De rijke textuur, verrijkt met bio-ceramiden die de lipiden aanvullen, biedt comfort en hydratatie aan de droogste en meest gevoelige huid.

De formule

- **Hyaluronzuur:** 100% natuurlijk en geproduceerd door biotechnologie, maakt het huidoppervlak glad en hydrateert die ook continu.
- **Viniferine:** afkomstig van druivensap, heeft een uitzonderlijke anti-vlekkenwerking die 62 keer* effectiever is dan vitamine C.
- **Gepatenteerde TET8™-technologie:** combinatie van Resveratrol uit de wijnstok met Honokiol (groene extractie van Magnolia), die de werking van het TET-enzym stimuleert en inwerkt op jeugdeiwitten om de 8 tekenen van veroudering te corrigeren.

Het gebruik

Aanbrengen 's ochtends en 's avonds, op het gelaat, de hals en het decolleté, na het serum. De Crème Premier Cru is ook hervulbaar: houd dus zeker het potje bij en vul het opnieuw met de navulling.

De prijs

Potje 50 ml: 93,30€
Hervulling 50 ml: 81,00€

Relax Night van BE-LIFE,

Dit voedingssupplement ondersteunt de goede werking van de zenuw- en psychologische stelsels dankzij een goed bestudeerde synergie van mineralen, vitaminen en aminozuren. Exclusief te koop in de apotheek en de parafarmacie.

De formule

- **Biologische passieflora :** werkt kalmerend en angstbestrijdend.
- **L-tryptofaan:** ondersteunt de aanmaak van serotonine, een essentiële neurotransmitter in het slaapproces.
- **Vitamine B3, B6, B1:** dragen bij aan een normaal werkend zenuwstelsel.

Gebruik

1capsule/dag rond 18u.

De prijs

Doos van 60 plantaardige capsule: 21,00€

2 op de 3 Belgen ondervinden regelmatig slaapproblemen. Een goede nachtrust is nochtans essentieel voor een goede gezondheid.

Hyaluron Activ B3 van Eau Thermale d'AVENE, om de jeugdigheid te bewaren

Dit assortiment bestaat uit 4 behandelingen voor een complete celregeneratieroutine, met heel wat exclusieve formules, gericht op dag, nacht en oogcontouren. Het gamma is geconcentreerd in puur hyaluronzuur en niacinamide om de oorzaak van de celveroudering aan te pakken. De huid is steviger en de rimpels zijn gecorrigeerd.

De formule

- **Ultrageconcentreerde Niacinamide** - 6%, of vitamine B3 - is de anti-aging stof van de toekomst. Het is de meeste effectieve molecuul tegen de veroudering van de cellen en de tekenen van veroudering.
- **Hyaluronzuur** met hoge moleculaire dichtheid vult en hydrateert de huid aan haar oppervlak en het hyaluronzuur met lage moleculaire dichtheid (120 kDA3) werkt in de diepte in om de huid aan te vullen met hyaluronzuur.

De prijs

Van 37,00€ tot 45,80€

Zijdezachte lippenstift van T. LECLERC, de troef van een sublieme mond

Deze behandeling koppelt schoonheid aan comfort: een intense kleur voor de lippen die soepel blijven. De satijnen touch onthult schoonheid en omhult de lippen vanaf de eerste keer, voedt en sublimeert ze. Smeltend, oogverblindend, van verlegen perzik tot levendig rood, om nog maar te zwijgen van de fantastische Rouge Royal, verleidelijk in alle omstandigheden, het is een geschenk voor de mond die op een goddelijke manier straalt. 20 tinten voor 20 voldane verlangens.

De prijs

Tube: 23,00€

Maxi 3000 D, vitamine D met een hoge biobeschikbaarheid van het labo QUALIPHAR

Maxi 3000 D is een voedingssupplement in de vorm van een mondspray. Het lichaam neemt hierdoor de natuurlijke vitamine D3, uit lanoline van schapenwol, bijzonder goed op dankzij het gebruikte emulsieproces en maakt het mogelijk om de opname van vit D te verbeteren door een transformatiefase ervan door de lever te vermijden.

Maxi-assortiment voor maximale efficiëntie

Maxi 3000 D vult het gamma met Maxi C en Maxi Mag voedingssupplementen aan. Een selectie van producten samengesteld door een Belgisch laboratorium met voedingsstoffen die werden uitverkoren omwille van hun bewezen effectiviteit en uitzonderlijke kwaliteit. De formules zijn in hoge mate biologisch geoptimaliseerd door geavanceerde technologieën en komen in baanbrekende galenica.

De mondspray zorgt voor de optimale opname van de vitamine D3:

- Optimale dosis: 3000 IE Vitamine D3, in een 1 verstuiving.
- Optimale opname door het mondslijmvlies.
- Groot gebruiksgemak voor een betere therapietrouw.
- Dagelijks in te nemen, zorgt voor meer doeltreffendheid.

De prijs
17,95€
(= 2 maanden behandeling)

De parfums poudré van T. LECLERC, op betoverende paden

Twee geuren, twee stemmingen:

- Geïnspireerd op de mythische geur van rijstpoeder, belichaamt de Iris Blanc eau de parfum met zijn poederachtige tonen alle verfijning van het geparfumeerde universum in de geest van de intieme vrouwensalons van weleer.
- Het Parfum Poudré Frangipanier, geïnspireerd door onze huisgeur, brengt de Iris Blanc naar een schitterende versie boordevol zon. Een delicaat en intens bloemrijk parcours, doordrenkt met de warmte en zomers geluk.

De prijs
Fles van 50 ml: 52,00€

Een opgeblazen gevoel en winderigheid stopt met Plantaardige Kool BIO van de laboratoria ARKOPHARMA

Planten zorgen voor zachte oplossingen om een goede spijsvertering te behouden. Plantaardige Kool, bekend om zijn ontgiftende effecten in het lichaam, werkt door adsorptie, d.w.z. het fixeert organische moleculen, giftige gassen en de bacteriën die ze produceren, voedseladditieven, residuen van bestrijdingsmiddelen of meststoffen, zware metalen, organische oplosmiddelen... die zich in het spijsverteringskanaal bevinden.

De **BIO PLANTAARDIGE KOOL** is afkomstig van afgevalen takken van Wilde Kastanjabomen en wordt gemaakt met een gebrevetteerde technologie zonder gebruik van chemische stoffen. Het gebruikt immers enkel waterstoom die zorgt voor een **ongeevenaarde puurheid** en een zeer **omgevingsvriendelijke productiewijze**, met een bijzonder gevolg: een **hoog percentage (92%) microporen** dat een **sterke adsorptiekracht** garandeert.

De indicaties

Alle spijsverteringsproblemen zoals een opgeblazen gevoel, aerofagie (inslikken van lucht), winderigheid, buikpijn, diarree, maagzuur, slechte adem...

De dosering

Volwassenen en kinderen > 12 jaar:

2 capsules, 1 tot 2 maal per dag.

Kinden van 6 tot 12 jaar:

1 caspule, 1 tot 2 maal per dag.

Innemen samen met een groot glas water, 1 uur na de lunch en/of avondmaal.

De prijs

Verpakking met 150 capsules BIO:

36,80€

Verpakking met 45 capsules BIO:

12,95€

DE NATUUR VERZACHT ONZE SPIJSVERTERINGS- PROBLEMEN

NIEUW

GEZONDE
SPIJSVERTERING
Plantaardige Kool

Arkocaps®
10 tot 20 d - 40 d
VERVAARDIGD IN FRANKRIJK

GEACTIVEERDE
PLANTAARDIGE
KOOL BIO
GEPATENTEERD PROCES*

+ DOELTREFFEND**

BETER
ADSORPTIE VAN
SPIJSVERTERINGS-
GASSEN**

Voedingssupplement. *Gepatenteerd Carboépuré® productieproces. ** Geactiveerde plantaardige kool, zeer microporeus. Hoog gasabsorberend vermogen, waardoor een optimale efficiëntie vanaf 2 capsules per dag mogelijk is.

Vista-Zinc[®] +D3

ZINK + VIT. D

IN SUBLINGUALE TABLETJES

➔ De 2 belangrijke elementen met bewezen invloed op de immuniteit

➔ Met de best mogelijke absorptie

➔ In de praktijk:

- **1 tabletje / dag**, vóór het ontbijt, onder de tong
- ZONDER lactose, gluten, suiker, zout, kleurstof
- **Zeer gunstige prijs: PROMO 50+10 tabl. GRATIS**
= 2 maanden = 9,95€ (cnk: 4565-909)
- **Minder dan 5€ / maand !**

➔ Uitzonderlijke lanceringskorting: op Pharm in Touch

NIEUW EN UNIEK !

100%
Belgisch

Vista-Zinc[®] +D3

Afweer op zijn best !

